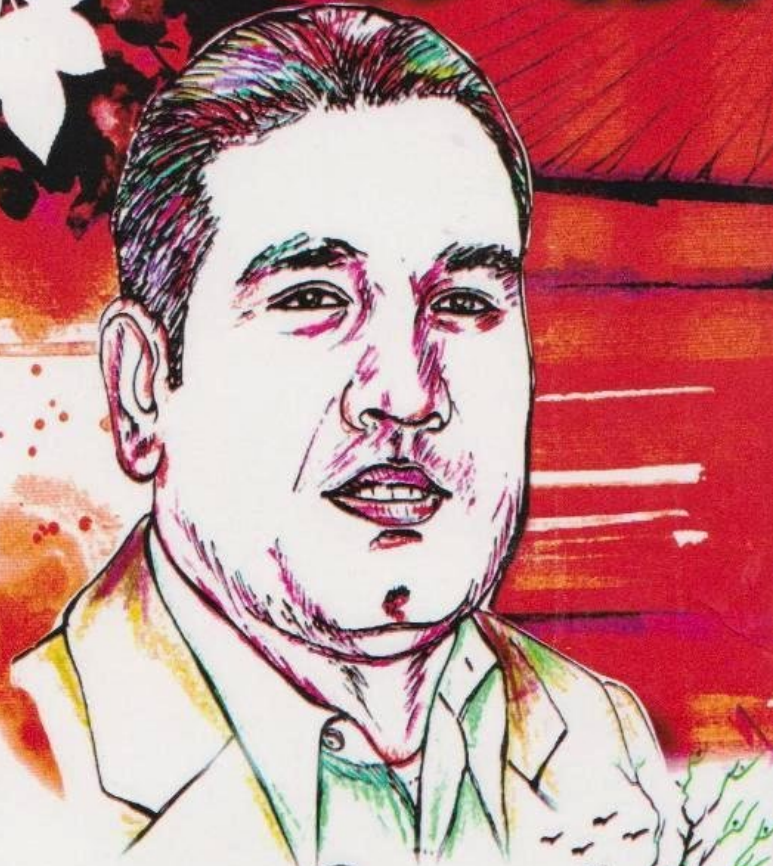

ਲਾਲੀ

ਰਾਜ ਲਾਲੀ ਬਟਾਲਾ

ਲਾਲੀ

ਲਾਲੀ
(ਗਜ਼ਲ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ)

ਰਾਜ ਲਾਲੀ ਸ਼ਰਮਾ (ਬਟਾਲਾ)

ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ
ਪੰਜਾਬੀ ਭਵਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ

LALLY

(GHAZALS)

by

Raj Lally Sharma (Batala)

#1801 S Hamlin Ln ,

Round Lake , IL , USA

ADDRESS IN PUNJAB:

South City , Batala

Phone no. 847-361-4825

email:- rajsharmachicago@gmail.com

©

ISBN : 978-81-7883--

Rs. /- PB

2017

Printed and Bound in India

Published by

Chetna Parkashan

PUNJABI BHAWAN, LUDHIANA (Pb.) INDIA

Ph. 0161-2413613, 2404928, (M) 98152-98459, 98762-07774

Website: www.chetnaparkashan.com

E-mail: chetnaparkashan@gmail.com

Sub Off.: Qila Road, Opp. Bus Stand, KOTKAPURA (Pb.) INDIA

Ph.: 95011-45039

Printer : R.K. Offset, Delhi

*

All rights reserved

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, resold, hired out, or otherwise circulated without the publisher's prior written consent in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser and without limiting the rights under copyright reserved above, no part of this publication may be reproduced, stored in or introduced into a retrieval system, or transmitted in any form or by any means (electronic, mechanical, photo copying, recording or otherwise), without the prior written permission of both the copyright owner and the publisher of this book.

ਸਮਰਪਿਤ

ਮਾਂ ਸ਼ਕੁੰਤਲਾ ਦੇਵੀ ਜੀ
ਹਮਸਫ਼ਰ ਰਾਗਿਨੀ
ਸ਼ਾਨ ਤੇ ਸ਼ਾਇਨਾ
ਦੇ
ਨਾਮ

ਤਤਕਰਾ

ਹੂਕ ਨੂੰ ਜਦ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਵਿਚ	19
ਜੋ ਮੱਥਾ ਵਕਤ ਨਾ ਲਾਵੇ	20
ਜੁਲਮ ਤਸੱਦਦ ਜਰਦਾ ਬੰਦਾ	21
ਹੁਣ ਨਾ ਸਾਡੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ	23
ਜਦ ਵੀ ਸੱਜਣ ਨੇੜੇ ਨੇੜੇ	24
ਤੁਰਿਆਂ ਜੇ ਸਫ਼ਰ ਤੇ ਤੂੰ	25
ਮੋਹ ਕਾਹਤੋਂ ਨਾ ਆਇਆ	27
ਨਾ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ	28
ਰੰਗ ਬਰੰਗੀ ਦੁਨੀਆ ਤੇਰੀ	30
ਚਾਰ ਚੁਫੇਰੇ ਹਲਚਲ ਹੋਵੇ ।	31
ਏਦਾਂ ਕਾਹਤੋਂ ਕਰਦੇ ਬੰਦੇ ।	32
ਸੂਰਜ, ਚੰਦਾ, ਤਾਰੇ ਵੇਖੇ ।	33
ਪਲਕਾਂ ਵਿਚ ਜਦ ਆਏ ਹੰਝੂ	34
ਤੇਰੇ ਹਉਮੈ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ	35
ਸੋਚ ਤੁਹਾਡੀ ਜੇ ਕਰਦੀ ਪਰਿਆਸ ਰਹੇ	36
ਸੋਚਾਂ ਵਿਚ ਜਦ ਆਵੇਂ ਤੂੰ	37
ਮੁਸਾਫ਼ਿਰ ਜਦ ਕਦਮ ਪੁੱਟੇ	38
ਹਨੇਰਾ ਹੈ ਛਾਇਆ ਤੇਰੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ	39
ਜਿੱਥੇ ਜਾਵਾਂ, ਓਥੇ ਅਕਸਰ	40
ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਸੁਭਾਅ ਉਸਦਾ	42
ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਜੇ ਦਰ ਜਾਵਾਂ	43
ਨਾ ਖ਼ਬਰ ਉਸਨੂੰ	44
ਬੋਲਾਂ ਤਾਂ ਮਚਦੇ ਭਾਂਬੜ	45
ਬਚਾ ਲੈ ਸੋਚ ਅਪਣੀ ਤੂੰ	47
ਜੁਦਾ ਚੁਪ ਚਾਪ	48
ਫੁੱਲਾਂ ਤੋਂ ਰੰਗ ਲੈ ਕੇ	49
ਲੈਅ 'ਚ ਕਰ ਲੈ ਹੁਣ ਸੁਰਾਂ ਦੀ ਤਾਲ ਫਿਰ	50
ਫੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਲਗਦਾ ।	52

ਸ਼ਰਧਾ ਨਾ ਭਰਕੇ ਨਜ਼ਰਾਂ	53
ਲਹੂ ਘੱਟੋ ਚ ਨਾ ਰੋਲੋ	54
ਬੰਸਰੀ ਬਣਕੇ ਵੀ ਕਿੰਨਾ	55
ਅਪਣੇ ਪੈਰੀਂ ਜਿੰਨੇ ਦੁੱਖ ਹੰਡਾਈ ਬੈਠੇ ਲੋਕ	56
ਜਰੂਰਤ ਜਦ ਪਵੇ ਉਸਨੂੰ	57
ਸੂਤ ਇਵੇਂ ਨਾ ਸਾਹ ਸਤ ਮੇਰਾ	58
ਇਸ ਚਿਹਰੇ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ	59
ਤੁਹਾਡੇ ਰੂਪ ਦੇ ਵਾਂਗਰ	60
ਹੈ ਭੇਦ ਭਾਵ ਕਰਦਾ	61
ਕੁਝ ਪਲਾਂ ਵਿਚ ਉਹ	62
ਕੰਧਾਂ ਥੱਲੇ ਜੇ ਪੱਕੀ ਬੁਨਿਆਦ ਨਹੀਂ	63
ਜੋ ਚੁੱਭੇ ਖ਼ਾਰ ਸਾਰੇ ਹੀ	64
ਖੰਡਰ ਵਰਗਾ ਹੋਵਾਂ	65
ਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਨੇ ਰੋਏ ਹੂ -ਬ-ਹੂ	66
ਵਕਤ ਦੇ ਪੰਨੇ ਤੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ	67
ਨੇਰਿਆਂ ਤੇ ਬੰਦਿਆਂ ਵਿਚ ਜੀ ਰਹੀ ਹੈ ਪੌਣ ਕਿਉਂ	68
ਜੀਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰਹੀ ਨਾ	69
ਉਦਾਸੀ ਦਾ ਇਹ ਆਲਮ ਹੈ	70
ਬਾਂਸੁਰੀ ਦਾ ਮੀਤ ਹੋਣਾ ਲੋਚਦਾ ਹੈ	71
ਜੀ ਲਵਾਂਗਾ ਮਰ ਲਵਾਂਗਾ ਰੋਜ਼ ਹੀ ।	72
ਮੇਰੀ ਕਵਿਤਾ ਓਨੀ ਦੇਰ ਮੁਕੰਮਲ ਹੈ	73
ਸੁਣਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕੋਈ	74
ਪੜ੍ਹਾਂ ਚਿਹਰੇ ਬਰੀਕੀ ਨਾਲ ਫਿਰ	75
ਕਬਰਾਂ ਵਿਚ ਆਰਾਮ ਜਿਹਾ ਏ	76
ਅਪਣਾ ਆਪ ਮੁਕਾਉਣ ਲਈ ਮੈਂ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ	77
ਸੂਰਜ ਦੇ ਲਬਾਂ ਉੱਤੇ	78
ਖੁਦ ਨੂੰ ਅਵਾਜ਼ ਦੇਣੀ	79
ਹਾਦਸੇ ਨੂੰ ਟੋਲਦਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਉਹ	80
ਮੈਂ ਬੀਜਾਂ ਬੀਜ ਚਾਨਣ ਦੇ	81
ਮੈਂ ਅਪਣੀ ਪੀੜ ਨੂੰ ਜਾਹਿਰ ਕਰਾਂ	82
ਖੰਡਰ ਵਰਗਾ ਹੋਵਾਂ	83
ਤੇਰੀ ਮੇਰੀ ਪੀੜ ਬਰਾਬਰ	84

ਮੁੱਖ-ਬੰਧ

-ਤਰਸੇਮ ਨੂਰ

ਗਜ਼ਲ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਸਤੇ ਹੁਣ ਕੋਈ ਓਪਰੀ ਵਿਧਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਈ। ਸਗੋਂ ਜੇ ਇਹ ਕਹਿ ਲਈਏ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਹੁਣ ਗਜ਼ਲ ਨਾਲ ਹੋਣ ਲੱਗੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਕੋਈ ਅਤਿ ਕਥਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਲਗਭਗ ਨਵਾਂ ਪੁਰਾਣਾ ਸ਼ਾਇਰ ਅੱਜ ਗਜ਼ਲ ਲਿਖਣ ਅਤੇ ਗਜ਼ਲ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਵਿੱਚ ਰੁਚੀ ਲੈਂਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਨਿੱਠ ਕੇ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਜ਼ਲ ਦੀ ਨੌਕ ਪਲਕ ਸੰਵਾਰਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਦ ਕਿ ਬਹੁਤੇ ਸੱਤਹੀ ਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਕੇ ਕਾਫ਼ੀਆ ਪੈਮਾਈ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਜਿਹਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜ਼ਰਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਉਹ ਵਕਤ ਆਣ ਪੁੱਜਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਗਜ਼ਲ ਵਿੱਚ ਗਿਣਾਤਮਕ ਦੀ ਬਜਾਏ ਗੁਣਾਤਮਕ ਪੱਖ ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਸ਼ਾਇਰ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਗਜ਼ਲ ਸੰਗ੍ਰਿਹ ਛਪਵਾ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਹ ਦੌਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਗਜ਼ਲ ਦੇ ਗੁਣਾਤਮਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਹਥਲਾ ਗਜ਼ਲ ਸੰਗ੍ਰਿਹ 'ਲਾਲੀ' ਰਾਜ ਲਾਲੀ ਬਟਾਲਾ ਦਾ ਪਲੇਠਾ ਗਜ਼ਲ ਸੰਗ੍ਰਿਹ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਈ ਗਜ਼ਲਾਂ ਫੇਸ ਬੁੱਕ ਆਦਿ ਤੇ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਟਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਨਾਮ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਇਹ ਨਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਜਾਂ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਸਿਰ ਅਦਬ ਅਤੇ ਮੁਹੱਬਤ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਝੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਗੀਤ ਅਤੇ ਗਜ਼ਲ ਦੇ ਕਈ ਨਾਮਵਰ ਸ਼ਾਇਰ ਹੋਏ ਹਨ ਉੱਥੇ ਸਾਡੇ ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਸ਼ਾਇਰ ਰਾਜ ਲਾਲੀ ਬਟਾਲਾ ਨੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿੱਚ ਦਸਤਕ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਲਾਲੀ ਬਟਾਲਾ ਗਜ਼ਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੂਬ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਲਾਲੀ ਬਟਾਲਾ ਗਜ਼ਲ ਦੇ ਮਿਜ਼ਾਜ, ਗਜ਼ਲ ਦੇ ਰੰਗ ਅਤੇ ਗਜ਼ਲ ਦੀ ਮਸਤਾਨੀ ਚਾਲ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਅਰੂਜ਼ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਅੱਖਰਾਂ ਤੋਂ ਲਫਜ਼, ਲਫਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਮਿਸਰੇ ਤੇ ਮਿਸਰਿਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ਿਅਰ ਕਿਵੇਂ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਉਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਬੱਝੀ ਹੋਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਰੰਗ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਵਿੱਚ ਸਮੋਏ ਹੋਏ

ਹਨ। ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਲਗਭਗ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਦੁੱਖ ਹੈ ਤਾਂ ਸੁੱਖ ਵੀ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦਿਸਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਲਾਗੇ-ਛਾਗੇ ਹੀ ਪਿੰਡ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਵੰਨਗੀ ਵਜੋਂ ਕੁਝ ਸ਼ਿਅਰ ਵੇਖੋ

ਉਹ ਖੀਸੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਤਾਲਾ ਸਦਾ ਲਭਦਾ ਰਿਹਾ ਚਾਬੀ
ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਪੱਕਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਘਰ ਨਹੀਂ ਕੋਈ

ਤੇਰੇ ਬਿਨ ਜੀਵਨ ਦੀ ਬਾਜ਼ੀ
ਜਿੱਤਦਾ ਜਿੱਤਦਾ ਵੀ ਹਰਦਾ ਹਾਂ

ਪਿਆਸ ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੜਪਾਉਂਦੀ ਹੈ।
ਯਾਦ ਤੇਰੀ ਦੇ ਘੁੱਟ ਭਰਦਾ ਹਾਂ

ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਦਰ ਜਾਵਾਂ
ਇਸ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਮਰ ਜਾਵਾਂ

ਬੜੀ ਚਾਹਤ ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ ਹੈ ਕਦੇ ਮੈਂ ਰੁੱਸ ਕੇ ਵੇਖਾਂ
ਮਗਰ ਡਰਦਾ ਹਾਂ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸ ਮਨਾਉਣਾ ਹੈ

ਇਹ ਤਾਂ ਹਉਮੈ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਮੁਨਾਸਿਬ ਨਾ ਸੀ
ਪਿਆਰ ਕੋਲੋਂ ਜੋ ਦੀਪਕ ਜਗਾ ਹੋ ਗਿਆ

ਰਾਜ ਲਾਲੀ ਆਪਣੇ ਸ਼ਿਅਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਖੇ ਤੇ ਭਾਰੇ ਲਫਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲਝਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਸਗੋਂ ਆਸਾਨ ਲਫਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ:-

ਲਾਲੀ ਤੇਰਾ ਸੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਦਰ
ਹਰਿਆ ਝੂਠੇ ਚੰਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਕਰਕੇ
ਜਾਂ
ਸੂਰਜ ਦੀ ਬਣਕੇ ਲਾਲੀ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਾਂ ਚੁਫੇਰਾ
ਅਪਣਾ ਤੂੰ ਤੇਜ ਸਾਰਾ ਦੇਵੇ ਉਧਾਰ ਮੈਨੂੰ

ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਹਕੀਕਤ ਪਸੰਦੀ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਹੈ। ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਪੇਟਦਾ ਸਗੋਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੁੱਚਜੀ ਵਰਤੋਂ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਸੱਚ ਨੂੰ ਉਦਘਾਟਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਰੋਜ਼ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੇ ਰੇਗਿਸਤਾਨ ਤੇ
ਚੜ੍ਹਦੀ ਹੈ ਵਰ੍ਹਦੀ ਘਟਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
ਜਾਂ
ਕੰਧਾਂ ਥੱਲੇ ਜੇ ਪੱਕੀ ਬੁਨਿਆਦ ਨਹੀਂ
ਚਿਰ ਤੀਕਰ ਕਹਿ ਸਕਦਾਂ ਘਰ ਆਬਾਦ ਨਹੀਂ

ਉਹ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸੰਗਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮਨੁੱਖ ਹੋਣੀ ਨੂੰ ਖੂਬ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਘਾਇਲ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਨਰਮ ਗੋਸ਼ਾ ਮਹਿਫੂਜ਼ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:-

ਕਦੀ ਵੀ ਰੋਣ ਹੱਸਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾ ਮਿਲੀ ਮੈਨੂੰ
ਮੈਂ ਬੇਬਸ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿੰਨਾ ਕਿ ਪੱਥਰ ਹੋਣ ਲੱਗਾ ਹਾਂ
ਮੈਂ ਨਦੀ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਬੁੱਕ ਨਾ ਭਰ ਸਕਿਆ ਕਦੇ
ਘਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਪਿਆਸ ਲੈ ਕੇ ਪਰਤਿਆ ਹਾਂ ਹਰ ਘੜੀ

ਰਾਜ ਲਾਲੀ ਇਕ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮਨੁੱਖ ਹੈ ਉਸ ਵਿਚਲਾ ਸ਼ਾਇਰ ਆਪਣੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵੱਲ ਇਹ ਉਸਦਾ ਠੋਸ ਕਦਮ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਨਿੱਜ ਤੋਂ ਪਰ ਤੱਕ ਦਾ ਸਫਰ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:-

ਫੁੱਲਾਂ ਤੋਂ ਰੰਗ ਲੈ ਕੇ ਪਤਝੜ 'ਚ ਭਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ
ਮਾਲੀ ਇਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਸਾਜਿਸ਼ ਮੈਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ

ਰਾਜ ਲਾਲੀ ਬਟਾਲਾ ਦੇ ਇਸ ਪਲੇਠੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਨੂੰ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ਆਮਦੀਦ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਇਸ ਰੋਸ਼ਨੀ ਤੋਂ ਹੋਰ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੇ ਸਫਰ ਵੱਲ ਗਾਮਜ਼ਨ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁਸਤਕ 'ਲਾਲੀ' ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ

ਰੇਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਘਰ ਬਣਾਉਣਾ ਲੋਚਦਾ,
ਜਿਸਮ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਕਰ ਸਜਾਉਣਾ ਲੋਚਦਾ।
ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਮੁਨਿਆਦ ਕਿੰਨੀ ਤੇ ਕੀ ਇਸਦਾ ਫਲਸਫ਼ਾ,
ਖਾਕ ਖੁਦ ਪਰ ਬੁੰਦ ਤੋਂ ਸਾਗਰ ਬਣਾਉਣਾ ਲੋਚਦਾ।

-ਲਾਲੀ

ਕਵਿਤਾ ਕੀ ਹੈ, ਗਜ਼ਲ ਕੀ ਹੈ ਤੇ ਗੀਤ ਕੀ ਹੈ, ਕੁਝ ਵੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਬਸ ਮਨ ਦੇ ਹਾਵ-ਭਾਵ ਨੇ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝਿਆਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਬੂ 'ਚ ਕਰ ਲਵੇ ਤਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਜਾਂ ਪੀੜ ਦੇ ਹੰਝੂ ਫਲਕ ਉਠਦੇ ਨੇ, ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਅਕਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੈਂ ਦੁੱਖ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਪੀੜ ਵਿੱਚ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਪੀੜ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਫਿਰ ਓਹੀ ਪੀੜ ਕਲਮ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਕਾਗਜ਼ ਉੱਤੇ ਉੱਕਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸਫਰ ਕਾਫ਼ੀ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਪਿੰਡ ਮਲਕਵਾਲ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਪਲ ਤੇ ਫਿਰ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਖੇਤੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਮਨੋਬਲ ਵਧਿਆ ਓਥੇ ਬਿਤਾਏ ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵ: ਸੁਖਰਾਜ਼ ਸਿੰਘ ਜੱਜ, ਜਗਜੀਤ ਸੰਧੂ ਹੁਰਾਂ ਨਾਲ ਬਿਤਾਏ ਪਲ ਹੂ-ਬ-ਹੂ ਯਾਦ ਹਨ। ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਵਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਰਹੇਗਾ ਸੁਖਰਾਜ਼ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਓਥੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸਰਗਰਮੀ ਸੀ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਹੋਣੇ, ਮਹਿਫਲਾਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਰਹਿਣੀਆਂ, ਵਾਹ! ਉਹ ਪਲ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਫਿਰ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਦੀ ਭੱਜ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਮਸਰੂਫ਼ ਹੋ ਗਏ। ਫਿਰ ਸੁਕਰੀਆ ਕਰਾਂਗਾ ਫੇਸਬੁੱਕ ਦਾ ਤੇ ਫੇਸਬੁੱਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸਤਾਂ ਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦਾ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਬਗ਼ੈਰ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਮੁਮਕਿਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਇਹ ਮੁਮਕਿਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਨੂੰ ਮੈਂ ਨਤਮਸਤਕ ਹਾਂ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰ ਤੰਗੀ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵੀ ਮੈਨੂੰ, ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਡਾਕਟਰ ਮੁਕੇਸ਼ ਤੇ ਭੈਣ ਗੋਗਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਤੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਖੜੇ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਕੀਤਾ।

ਮੈਨੂੰ ਇੰਝ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਓਨਾ ਸਮਾਂ ਥੀਸਿਸ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗਾ, ਜਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਉੱਤੇ ਲਗਦਾ ਹੈ!

ਮੇਰੀ ਹਮ ਸਫਰ ਰਾਗਿਨੀ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਵਿੱਚ ਸਾਥ ਦੇਣ ਕਰਕੇ ਹੀ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਿਆ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਲੇਠਾ ਗਜ਼ਲ ਸੰਗ੍ਰਹ ਪਾਠਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਿਆਂ ਕਰ ਦਿਆਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਹੁੰਗਾਰੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ।...

ਸਮਕਾਲੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਜੀਜ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ...

-ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਭਨੋਟ

“ਰਾਜ ਲਾਲੀ” ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਭਰਦੇ ਹੋਏ ਗ਼ਜ਼ਲਗੋਆਂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਗ਼ਜ਼ਲਗੋ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਜ਼ਬਿਆਂ, ਸੁਪਨਿਆਂ, ਰੀਝਾਂ, ਵਲਵਲਿਆਂ, ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਟੁੰਬਦੀ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਨਿੱਜ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਤੇ ਗਲੋਬਲ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਤੀਕ ਪਸਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਸੋਚ ਤੀਖਣ, ਨਿੱਖਰੀ ਹੋਈ ਤੇ ਅਗਾਂਹ-ਵਧੂ ਹੈ, ਜੋ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦੰਭ, ਭਰਮ, ਭੁਲੇਖੇ, ਪਖੰਡ ਤੋਂ ਬੜੀ ਬਾਰੀਕ-ਬੀਨੀ ਤੇ ਬੇਕਿਰਕੀ ਨਾਲ ਪਰਦਾ ਉਤਾਰਦੀ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਭਾਵ-ਬੋਧ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਉਸਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੱਛਣ ਹੈ। ਉਹ ਗ਼ਜ਼ਲ ਦੇ ਰੂਪਕ ਪੱਖੋਂ ਵੀ ਅਵੇਸਲਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਸਨੇ ਅਨੇਕ ਬਹਿਰਾਂ ਬਹੁਤ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਸਦੇ ਇਸ ਪਲੇਠੇ ਗ਼ਜ਼ਲ ਸੰਗ੍ਰਹਿ “ਲਾਲੀ” ਬਾਰੇ ਬਹੁਤਾ ਕੁਝ ਨਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਏਨੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਕੇ ਹੀ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਨਿਬੇੜਦਾ ਹਾਂ-

*ਸਿਫਤ ਕਰੇਂਗਾ ਏਸਦੀ, ਤੂੰ ਕਿਸ ਕਿਸ ਦੇ ਕੋਲ,
ਬੋਲਣ ਦੇ ਖੁਦ ਲਿਖਤ ਨੂੰ, ਤੂੰ ਹੁਣ ਆਪ ਨਾ ਬੋਲ।*

ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ

-ਅਜੇ ਤਨਵੀਰ

ਮੂਰਤੀਕਲਾ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੱਥਰ ਦੀ ਸਿੱਲ ਵਿੱਚ ਮੂਰਤੀ ਕਲਾਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿਸ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਕੰਮ ਬਸ ਇੰਨਾ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਛੈਣੀ ਅਤੇ ਹਥੜੀ ਨਾਲ ਉਸ ਸਿੱਲ ਨਾਲੋਂ ਵਾਧੂ ਪੱਥਰ ਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਰਾਜ ਲਾਲੀ ਬਟਾਲਾ ਵੀ ਸਾਡਾ ਐਸਾ ਹੁਨਰ-ਮੰਦ ਸ਼ਾਇਰ ਹੈ। ਕਿੱਤੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਮਕੈਨੀਕਲ ਇੰਜਨੀਅਰ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਗ਼ਜ਼ਲ ਨੂੰ ਘੜਦਾ ਨਹੀਂ, ਸਿਰਜਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਐਨੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ ਕਿਵੇਂ ਪਾਠਕ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਟੁੰਬੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਗ਼ਜ਼ਲ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੌਸਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸਗੋਂ ਗ਼ਜ਼ਲ ਉਸ ਨੂੰ ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਹਵਾ ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਮਹਿਕ ਫੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਸਾਹਿਤ ਕਿਸੇ ਦਾ ਗ਼ੁਲਾਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਨਾ ਕੋਈ ਸਾਹਿਤ ਵਰਗਾ ਦੋਸਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹੈ। ਲਾਲੀ ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਗੂੜੀ ਦੋਸਤੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲਹੂ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਲਈ ਫੀਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉਸ ਅੰਦਰ ਡੁੱਬਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਹ ਗ਼ਜ਼ਲ ਨੂੰ ਖੂਬਸੂਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹਿਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਸਵੱਟੀ 'ਤੇ ਤੋਲ ਕੇ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪਲੜੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੇ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਕਿਤੇ ਜਾ ਕੇ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਅਰ ਵਿੱਚ ਢਾਲਦਾ ਇਹ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਪੁਖਤਗੀ ਹੈ। ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਕੋਮਲ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਰਾਜ ਲਾਲੀ ਬਟਾਲਾ। ਉਸ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਕੋਮਲਤਾ ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਰਾਜ ਲਾਲੀ ਬਟਾਲਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗ਼ਜ਼ਲ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਖੋਲਦਾ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਛੱਲਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸੋਚ ਦੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਹਿ-ਖਹਿ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਲਵੱਕੜੀ ਵਿੱਚ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ ਫਿਰ ਇਸ ਪਿਆਰ ਮੁਹੱਬਤ ਦੇ ਸੰਗਮ ਵਿੱਚੋਂ ਕਾਵਿ ਲੜੀ ਅੱਗੇ ਤੁਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਫਿਰ ਕਵਿਤਾ-ਗ਼ਜ਼ਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਹਿੱਕ 'ਤੇ ਵਿਛ ਕੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਉਸ ਦੀ ਆ ਰਹੀ ਪੁਸਤਕ “ਲਾਲੀ” ਦੀ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸੁਕਤਾ ਨਾਲ ਉਡੀਕ ਹੈ।

ਦੋ ਸ਼ਬਦ

-ਰਾਜਵੰਤ ਰਾਜ

ਰਾਜ ਲਾਲੀ ਬਟਾਲਾ ਦੀਆਂ ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਲੰਮੀ ਕਾਲੀ ਰਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨਿਰਮਲ ਪਹੁ-ਫੁਟਾਲੇ ਵਰਗਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਬਦ ਚੋਣ ਉਸ ਦੇ ਕੋਮਲ ਖ਼ਿਆਲਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਇਨਸਾਫ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਕੋਮਲ ਇਨਸਾਨੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸ਼ਾਇਰ ਹੈ ਅਤੇ ਗ਼ਜ਼ਲ ਦੀ ਵਿਧਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੂਖਮਤਾਈ ਦਾ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਤਾਬ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਵਿਚਲੀ ਪਰਿਪੱਕਤਾ ਤੋਂ ਲਗਦੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਗ਼ਜ਼ਲ ਵਿੱਚ ਲੰਮੀ ਸਾਧਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਜਿੱਥੇ ਗ਼ਜ਼ਲ ਦੇ ਹਰ ਸ਼ਿਅਰ ਨੂੰ ਰਮਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਹਿਣ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਹੈ ਉੱਥੇ ਹੀ ਸ਼ਿਅਰਾਂ ਵਿਚਲੀ ਕਾਵਿਕਤਾ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਹਰ ਗ਼ਜ਼ਲ ਹੀ ਬਹੁ-ਪਰਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਠਕ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰਜੇ ਗਏ ਖ਼ਿਆਲਾਂ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਚੁੱਭੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਮੋਤੀ ਕੱਢ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਿਅਰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਪਾਠਕ ਦੇ ਰੌਂਗਟੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ:-

ਨਦੀ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਤੂੰ ਉੱਛਲੀ ਤੇ ਕਰ ਗਈ ਪਾਰ ਸਭ ਹੱਦਾਂ,
ਸਮੁੰਦਰ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਮੇਰਾ ਹੈ ਕਿੰਨਾ ਬਹਿਕਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ।

ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਰਤ ਹੇਠਾਂ ਇਨਸਾਨੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਦਾ ਇਸ ਤੋਂ ਸੋਹਣਾ ਵਰਣਨ ਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਲਾਲੀ ਬਟਾਲਾ ਕਾਫ਼ੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਕਫ਼ ਹਾਂ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਠੰਢੇ ਤੇ ਨਿੱਘੇ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਇਨਸਾਨ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਇਨਸਾਨੀ ਪੀੜਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਹੀ ਉਹਦੀ ਗ਼ਜ਼ਲ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਨਸਾਨੀ ਦੁਚਿੱਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਬਰਫ਼ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਦੇ ਬਿੰਬਾਂ ਨਾਲ ਸਜਾ ਕੇ, ਹੇਠਲੇ ਸ਼ਿਅਰ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਸਹਿਜਤਾ ਅਤੇ ਸਰਲਤਾ ਨਾਲ ਬਿਆਨਿਆਂ ਹੈ।

ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੂਰਜ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਤਾਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ,
ਤੇ ਕਾਹਤੋਂ ਬਰਫ਼ ਦੇ ਵਾਂਗਰ ਹੈ ਤੈਨੂੰ ਖੌਫ਼ ਖੁਰਨੇ ਦਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਹਾਂ ਸ਼ਿਅਰਾਂ ਤੋਂ ਲਾਲੀ ਦੀ ਕਾਵਿਕ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗ਼ਜ਼ਲ ਉਸ ਦੀ ਤਬੀਅਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕਿਤਾਬ “ਲਾਲੀ” ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਿਅਰਾਂ ਨਾਲ ਲਬਰੇਜ਼ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਪਿਆਰੀ ਕਿਤਾਬ “ਲਾਲੀ” ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਪਾਠਕ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਾਮਦੀਦ ਕਹਿਣਗੇ ਅਤੇ ਰਾਜ ਲਾਲੀ ਦੀ ਕਾਵਿਕ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਕਾਇਲ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

ਖੁਸ਼ਮਦੀਦ ਲਾਲੀ ਖੁਸ਼ਮਦੀਦ

ਰਾਜੇਸ਼ ਲਾਲੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸਫ਼ਰ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਆਪਣਾ ਗ਼ਜ਼ਲ ਸੰਗ੍ਰਹਿ “ਲਾਲੀ” ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਗ਼ਜ਼ਲ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਤਾਅਲੁਕ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੀ.ਏ.ਯੂ. ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਕਿਤਾਬ ਲਈ ਏਨਾ ਵਕਤ ਲੈਣਾ ਸਿੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪੂਰੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਿੱਠ ਕੇ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਨਾਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਦਾ ਨਿਵੇਕਲਾ ਅੰਦਾਜ਼ ਮੂੰਹੋਂ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਰਵਾਨੀ ਰਾਹੀਂ ਜਜ਼ਬਾਤ ਨੂੰ ਸ਼ਿਅਰ 'ਚ ਢਾਲਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਉਹ ਆਪਣੀ ਗ਼ਜ਼ਲ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜੀ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਉੱਸਰ ਰਹੀ ਹਕੀਕਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮੌਹ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪਖੰਡ ਦਾ ਸਖਤ ਵਿਰੋਧੀ ਬਣ ਕੇ ਉਭਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਗ਼ਜ਼ਲ ਸਬੰਧੀ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਏਨੇ ਸੁਹਜਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਿਆਲ/ਅਹਿਸਾਸ ਬੇਹਤਰੀਨ ਹੋ ਨਿੱਬੜਦਾ ਹੈ। ਬਿੰਬਾਂ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂ ਵਰਤੋਂ ਉਸਦੀ ਗ਼ਜ਼ਲ ਨੂੰ ਅਸਧਾਰਨ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾਂ ਕੇ ਉਸਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਪੜ੍ਹ ਇਉਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਵਿਕ ਰੰਗ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਉਸਦੇ ਸਿਰਜਣ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਹੋਵੇ। ਨਿਸ਼ਚੇ ਹੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਲਾਲੀ ਦਾ ਗ਼ਜ਼ਲ ਸੰਗ੍ਰਹਿ “ਲਾਲੀ” ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਅਮਿੱਟ ਛਾਪ ਛੱਡੇਗਾ। ਮੈਂ ਰਾਜੇਸ਼ ਲਾਲੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਗ਼ਜ਼ਲ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਆਮਦ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ਮਦੀਦ ਕਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ, ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਕਲਮ ਤੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਡੀਆਂ ਪੁਲਾਘਾਂ ਦੀ ਆਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

- ਰਾਕੇਸ਼ ਤੇਜਪਾਲ 'ਜਾਨੀ'

ਹੂਕ ਨੂੰ ਜਦ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਵਾਸ ਲੱਭਾ,
ਆਪਣੀ ਹਉਮੇ ਦਾ ਹੀ ਅਹਿਸਾਸ ਲੱਭਾ।

ਰਲ ਕੇ ਆਪਾਂ ਹੱਕ ਅਪਣਾ ਖੋਹ ਲਿਆ ਹੈ,
ਇੱਲ ਦੇ ਇੱਕ ਆਲ੍ਹਣੇ 'ਚੋਂ ਮਾਸ ਲੱਭਾ।

ਗੋੜ ਧਰਤੀ ਦਾ ਅਜੇਹਾ ਚਲ ਰਿਹਾ ਜੀ,
ਰੋਸ਼ਨੀ ਨੂੰ ਰਾਤ ਦਾ ਬਨਵਾਸ ਲੱਭਾ।

ਰੇਤ ਦੇ ਕਿਣਕੇ ਤੇ ਲਿਖਕੇ ਨਾਮ ਤੇਰਾ,
ਕੋਲ ਤੇਰੇ ਹੋਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਲੱਭਾ।

ਖੈਰ ਪਾ ਕੇ ਠੱਗ ਲਿਆ ਜੋਗੀ ਨੂੰ ਦਰ 'ਤੇ।
ਫਿਰ ਦੁਬਾਰਾ ਆਉਣ ਦਾ ਧਰਵਾਸ ਲੱਭਾ।

ਈਰਖਾ ਬੈਠੀ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਸ਼ਾਖ ਉੱਤੇ।
ਪਿਆਰ ਦਾ ਨਜ਼ਦੀਕ ਉਸ ਦੇ ਵਾਸ ਲੱਭਾ।

ਧਰਮ ਦੀ ਇਹ ਵੀ ਗੁਲਾਮੀ ਵੇਖ 'ਲਾਲੀ'
ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਦਮੀ 'ਚੋਂ ਦਾਸ ਲੱਭਾ।

ਜੋ ਮੱਥਾ ਵਕਤ ਨਾ ਲਾਵੇ, ਅਜੇਹਾ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਕੋਈ,
ਸਮੇਂ ਦੀ ਚਾਲ ਹੈ ਟੇਡੀ, ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਡਰ ਨਹੀਂ ਕੋਈ।

ਉਹ ਖੀਸੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਤਾਲਾ ਸਦਾ ਲੱਭਦਾ ਰਿਹਾ ਚਾਬੀ,
ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਪੱਕਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਘਰ ਨਹੀਂ ਕੋਈ।

ਉਹ ਚਾਹ ਕੇ ਵੀ ਅਜੇ ਪਰਵਾਜ਼ ਭਰ ਸਕਦਾ ਨਹੀਂ ਯਾਰੋ,
ਅਜੇ ਉਹ ਬੋਟ ਹੈ ਨਿੱਕਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਪਰ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ।

ਜੋ ਧੱਕੇ ਖਾਣ ਦਰ ਦਰ ਤੇ, ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸ਼ਾਮਿਲ,
ਮੈਂ ਮੱਥਾ ਜਿਸ ਜਗ੍ਹਾ ਰਗੜਾਂ ਅਜੇਹਾ ਦਰ ਨਹੀਂ ਕੋਈ।

ਸਮੇਂ ਤੇ ਰੋਕ ਜੋ ਲਾਵੇ, ਹਵਾ ਦੀ ਜੋ ਦਿਸ਼ਾ ਬਦਲੇ,
ਕਿ ਐਸੀ ਨਾਰ ਨਾ ਵੇਖੀ ਤੇ ਐਸਾ ਨਰ ਨਹੀਂ ਕੋਈ।

ਮਿਲੇ ਰੋਟੀ ਦੋ ਵੇਲੇ ਦੀ, ਕੋਈ ਭੁੱਖਾ ਨਹੀਂ ਸੌਂਵੇ,
ਸਿਵਾ ਇਸਦੇ ਮੇਰੀ ਚਾਹਤ, ਮੇਰੀ ਸੱਧਰ ਨਹੀਂ ਕੋਈ।

ਸ਼ਰੇ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਲਾਲੀ' ਮਾਰਿਆ ਰਲ ਕੇ ਖੁਦਾਵਾਂ ਨੇ,
ਕਿਤੋਂ ਇਨਸਾਫ਼ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਅਜੇਹਾ ਦਰ ਨਹੀਂ ਕੋਈ।

ਜੁਲਮ ਤਸੱਦਦ ਜਰਦਾ ਬੰਦਾ,
ਨਾ ਜਿਉਂਦਾ ਨਾ ਮਰਦਾ ਬੰਦਾ।

ਉੱਝ ਤਾਂ ਬਣਿਆ ਫਿਰਦਾ ਮਾਲਿਕ,
ਕਿਸ ਮਾਲਿਕ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਬੰਦਾ।

ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਜੋ ਦਰਸ਼ਕ ਏਥੇ,
ਨਾ ਜਿਤਦਾ ਨਾ ਹਰਦਾ ਬੰਦਾ।

ਮਾੜੇ ਦੀ ਇਹ ਬਾਤ ਨਾ ਪੁੱਛੇ ।
ਤਕੜੇ ਕੋਲੋਂ ਡਰਦਾ ਬੰਦਾ।

ਢਿੱਡ ਕਿਸੇ ਦਾ ਭਰ ਨਾ ਸਕਦਾ
ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਹੈ ਭਰਦਾ ਬੰਦਾ।

ਬੰਦੇ ਦਾ ਜੋ ਬੰਦਾ ਦਾਰੂ ।
ਮਾੜੇ ਤੇ ਕਿਉਂ ਵਰਦਾ ਬੰਦਾ।

ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦਗਾ ਜਿਸ ਕੀਤਾ ।
ਮੇਰਾ ਸੀ ਉਹ ਘਰ ਦਾ ਬੰਦਾ।

ਸਰਦਾ ਨਾ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ।
ਉੱਝ ਤਾ ਬਣਦਾ ਸਰਦਾ ਬੰਦਾ।

ਠਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਸ ਅੰਦਰ ਦੇ ।
ਪਾਲੇ ਕੋਲੋਂ ਠਰਦਾ ਬੰਦਾ।

ਪੂਜਾ ਵੀ 'ਤੇ ਲੁੱਟਾਂ ਖੋਹਾਂ ।
ਕੀ ਕੀ ਕਾਰੇ ਕਰਦਾ ਬੰਦਾ।

ਸਭ ਕੁਝ ਏਥੇ ਰਹਿ ਜਾਣਾ ਪਰ ।
ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਦਾ ਬੰਦਾ।

ਕਤਲ ਕਰੇ ਜੋ ਮਾਨਵਤਾ ਦਾ ।
ਇਕ ਦਿਨ ਖੁਦ ਵੀ ਮਰਦਾ ਬੰਦਾ।

ਲਾਲੀ ਨੂੰ ਬਸ ਭਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ।
ਸੀਸ ਤਲੀ 'ਤੇ ਧਰਦਾ ਬੰਦਾ।

•

ਹੁਣ ਨਾ ਸਾਡੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਵਿਚ ਆਵਣ ਠੰਡੀਆਂ ਛਾਵਾਂ ।
ਹਰ ਪਾਸੇ ਨੇ ਤੱਤੀਆਂ ਧੁੱਪਾਂ, ਤਿੱਖੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਹਵਾਵਾਂ ।

ਨਾ ਸੋਚਾਂ ਨੂੰ ਬੂਰ ਪਿਆ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੌਲੇ ਪੱਤੇ ।
ਜੰਗਲ ਦੇ ਸੁੱਕੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਮੈਂ ਕੀਕਣ ਖੈਰ ਮਨਾਵਾਂ ।

ਆਪਣੇ ਪੈਰੀਂ ਆਪ ਕੁਹਾੜਾ ਮਾਰਨ ਜਿਸ ਬਸਤੀ ਦੇ ਲੋਕ ।
ਉਸ ਬਸਤੀ ਵਿਚ ਹਾਸੇ ਠੱਠੇ ਮੈਂ ਵੰਡਣ ਕਿੱਦਾਂ ਜਾਵਾਂ ।

ਪਰਦੇਸਾਂ ਵਿਚ ਪੂਰਨ ਪੁੱਤ ਭਟਕਣ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਖਾਤਿਰ ।
ਪਿੱਛੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਰੁਲ ਗਈਆਂ ਨੇ ਇਛਰਾ ਵਰਗੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ।

ਕੰਧਾਂ ਹੀ ਕੰਧਾਂ ਨੇ ਇਥੇ, ਦਮ ਘੁਟਦਾ ਹੈ ਘਰ ਅੰਦਰ ।
ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕੰਧਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੋਸ਼ਨ ਦਾਨ ਬਣਾਵਾਂ ।

ਜੇ ਰੁਖ ਵਧਦੇ ਵਧਦੇ ਲਾਲੀ 'ਹੱਦੋਂ ਵਧ ਲੰਮੇ ਹੋ ਜਾਵਣ ।
ਪਰਛਾਵਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਰ ਹੋਣ ਨਾ ਠੰਡੀਆਂ ਛਾਵਾਂ ।

ਕਿੰਨਾ ਪਾਕ ਪਵਿੱਤਰ ਰਿਸ਼ਤਾ ਦੋ ਪਲ ਵਿਚ ਬਣਦਾ 'ਲਾਲੀ'
ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਨਿਭਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਲੈ ਕੇ ਚਾਰ ਕੁ ਲਾਵਾਂ ।

•

ਜਦ ਵੀ ਸੱਜਣ ਨੇੜੇ ਨੇੜੇ ਲਗਦੇ ਨੇ ।
ਲੱਖਾਂ ਜੁਗਨੂੰ ਖਾਬਾਂ ਅੰਦਰ ਸਜਦੇ ਨੇ ।

ਰੋਸ਼ਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਹਰ ਕੋਨਾ ਵਿਹੜੇ ਦਾ ।
ਸੱਜਣ ਪੈਰ ਜਦੋਂ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਧਰਦੇ ਨੇ ।

ਲੰਮ ਸਲੰਮੀ ਨਾਲ ਮਿਰੇ ਜਦ ਟੁਰਦੀ ਹੈ ।
ਕਿੰਨੇ ਦੀਪਕ ਰਾਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਬਲਦੇ ਨੇ ।

ਝਕਦੇ ਝਕਦੇ ਨੇੜੇ ਜਦ ਉਹ ਆਉਂਦੇ ਨੇ
ਰੁਕ ਰੁਕ ਕੇ ਫਿਰ ਸਾਹ ਵੀ ਮੇਰੇ ਚਲਦੇ ਨੇ ।

ਰਾਹਾਂ ਜਾ ਕੇ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ ਵਿਚ ਰਾਹਾਂ ਦੇ ।
ਕੰਢੇ ਨੇ ਜੋ ਅਪਣੀ ਥਾਂ ਨਾ ਛੱਡਦੇ ਨੇ ।

ਕੀ ਬਸਤੀ ਤੇ ਕੀ ਹੈ ਕਬਰਿਸਤਾਨ ਕੁੜੇ ।
ਆਸ਼ਿਕ? ਨਾ ਹੁਣ ਜਿਉਂਦੇ ਨਾ ਹੁਣ ਮਰਦੇ ਨੇ ।

ਜਦ ਵੀ ਤੇਰਾ ਚੇਤਾ ਮੈਨੂੰ ਆਇਆ ਹੈ ।
'ਲਾਲੀ' ਵਰਗੇ ਲੰਮੇ ਹੌਕੇ ਭਰਦੇ ਨੇ ।

•

ਤੁਰਿਆਂ ਜੇ ਸਫ਼ਰ ਤੇ ਤੂੰ ਚਾਹਾਂ ਦੇ ਕਰਕੇ ।
ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੋਂ ਨਾ ਭਟਕੀ ਰਾਹਾਂ ਦੇ ਕਰਕੇ ।

ਫਾਂਸੀ ਤੇ ਚੜਨਾ ਤਾਂ ਹਸ ਹਸ ਕੇ ਚੜਨਾ ।
ਹਿੰਮਤ ਨਾ ਹਾਰੀ ਤੂੰ ਸਾਹਾਂ ਦੇ ਕਰਕੇ ।

ਸੂਰਜ ਤਾਂ ਵੰਡੇ ਸਭ ਨੂੰ ਧੁੱਪ ਪਰੇਤੂ ।
ਸਾਡੇ ਘਰ ਨਾ ਪੁਜਦੀ ਸ਼ਾਹਾਂ ਦੇ ਕਰਕੇ ।

ਮੰਜ਼ਿਲ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਉਹ ਮੁੜਿਆ ਹਰ ਵਾਰੀ ।
ਪਿੱਛੋਂ ਸੁਣ ਰਹੀਆਂ ਕੁਝ ਆਹਾਂ ਦੇ ਕਰਕੇ ।

ਚਿੰਗਾਰੀ ਸੀ ਅਪਣੀ ਪਿਆਰ ਕਹਾਣੀ ਜੋ।
ਭਾਂਬੜ ਹੋ ਨਿਬੁੜੀ ਅਫਵਾਹਾਂ ਦੇ ਕਰਕੇ ।

ਸ਼ਾਇਦ ਮੈਂ ਫੜ ਲੈਂਦਾ ਬਾਂਹ ਤੇਰੀ ਸਜਣਾ ।
ਡਰਿਆ ਸੀ ਮੈਂ ਚੰਦ ਨਿਗਾਹਾਂ ਦੇ ਕਰਕੇ ।

ਮਾੜਾ ਸੀ ਬੰਦਾ ਹੁਣ ਬਾਬਾ ' ਹੈ ਬਣਿਆ ।
ਮੰਦਿਰ, ਮਸਜਿਦ ਤੇ ਦਰਗਾਹਾਂ ਦੇ ਕਰਕੇ ।

ਬਦਨੀਤ ਅਗਰ ਹੁੰਦੇ ਗਮ ਨਾ ਹੋਣਾ ਸੀ ।
ਫੁੱਥੇ ਬੇੜੇ ਨੇਕ ਮਲਾਹਾਂ ਦੇ ਕਰਕੇ ।

'ਲਾਲੀ' ਤੇਰਾ ਸੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ।
ਹਰਿਆ ਝੂਠੇ ਚੰਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਕਰਕੇ ।

•

ਮੋਹ ਕਾਹਤੋਂ ਨਾ ਆਇਆ, ਤੇਰੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ।
ਦਿਲ ਡਾਢਾ ਘਬਰਾਇਆ, ਤੇਰੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ।

ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਰਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਛਾਇਆ ਹੈ ।
ਦਿਲ ਜਾਂਦਾ ਕੁਮਲਾਇਆ, ਤੇਰੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ।

ਘਟਦਾ ਘਟਦਾ ਦਿਲ ਇਹ ਘਟਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।
ਹਰ ਪਲ ਮੈਂ ਧੜਕਾਇਆ, ਤੇਰੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ।

ਪੂਣੀ ਲਾ ਕੇ ਫੂਕਾਂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ।
ਦਿਲ ਨੂੰ ਫਿਰ ਸੁਲਗਾਇਆ, ਤੇਰੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ।

ਦਿਲ ਪਰਦੇਸਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਬੇਸ਼ਕ ਲਗਦਾ ਹੈ ।
ਮੈਂ ਘਰ ਵਾਪਿਸ ਆਇਆ, ਤੇਰੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ।

ਪੈਸਾ, ਸੁਹਰਤ, ਰੰਗ ਬਰੰਗੀ ਦੁਨੀਆ ਇਹ ।
ਹੈ ਸਭ ਕੁਝ ਠੁਕਰਾਇਆ, ਤੇਰੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ।

ਸੂਰਜ ਦੀ 'ਲਾਲੀ' ਹੈ ਮੇਰਾ ਸਿਰਨਾਵਾਂ ।
ਰਿਸ਼ਮਾਂ ਆ ਰੁਸ਼ਨਾਇਆ, ਤੇਰੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ।

•

ਨਾ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ, ਨਾ ਮਰਦਾ ਹਾਂ ।
ਦਮ ਤੇਰੇ ਦਮ ਵਿਚ ਭਰਦਾ ਹਾਂ ।

ਦੇਸ਼ ਤੇਰੇ ਦੀ ਵਾ ਠੰਡੀ ਹੈ ।
ਜੂਨ ਮਹੀਨੇ ਵੀ ਠਰਦਾ ਹਾਂ ।

ਤੇਰੇ ਬਿਨ ਜੀਵਨ ਦੀ ਬਾਜ਼ੀ ।
ਜਿੱਤਦਾ ਜਿੱਤਦਾ ਵੀ ਹਰਦਾ ਹਾਂ ।

ਪਿਆਸ ਜਦੋਂ ਵੀ ਤੜਫਾਉਂਦੀ ਹੈ।
ਯਾਦ ਤੇਰੀ ਦੇ ਘੁੱਟ ਭਰਦਾ ਹਾਂ।

ਝੂਠ ਤਿਰੇ ਦੀ ਅਗਨੀ ਉੱਤੇ।
ਲੋੜ ਮੁਤਾਬਿਕ ਜਾ ਵਰਦਾ ਹਾਂ।

ਹਾਮੀ ਭਰਕੇ ਚੰਨ ਚਾਨਣ ਦੀ।
ਰੋਜ਼ ਤਸੀਹੇ ਮੈਂ ਜਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੱਗਣ ।
ਸਭ ਦੀ ਮੈਂ ਇਜ਼ਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਝੀਲ ਜਿਹੇ ਨੈਣਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ।
ਹੰਝੂ ਬਣ ਕੇ ਮੈਂ ਤਰਦਾ ਹਾਂ।

ਆਪ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਈ ।
ਚਰਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਸਿਰ ਧਰਦਾ ਹਾਂ।

ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਉਸ ਕੀਤੀ ਵਰਖਾ ।
ਚੁਗ ਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਡਰਦਾ ਹਾਂ।

ਘਰ ਤੋਂ ਬੇਘਰ ਹੋ ਕੇ 'ਲਾਲੀ'।
ਹਾਲੇ ਵੀ ਮੈਂ ਜੀ ਘਰ ਦਾ ਹਾਂ।

•

ਰੰਗ ਬਰੰਗੀ ਦੁਨੀਆ ਤੇਰੀ ।
ਓਧਰ ਜਲਦੀ, ਏਧਰ ਦੇਰੀ।

ਤੂਫਾਨਾਂ ਵਿਚ ਸਾਥੀ ਸਨ ਜੋ ।
ਆਪ ਉਨ੍ਹਾ ਸੀ ਕਿਸਤੀ ਘੇਰੀ।

ਬੋੜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਬੇੜੀ ।
ਐਵੇਂ ਨਾ ਕਰ, ਗੱਲ ਲੰਮੇਰੀ।

ਪੁੱਤ ਜਦੋਂ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਭੁੱਲੇ ।
ਮਾਵਾਂ ਜਾਵਣ ਹੰਝੂ ਕੇਰੀ।

ਕੋਲ ਕਦੇ ਤਾਂ ਆ ਬਹਿ ਸਜਣਾ।
ਮੈਂ ਕਰ ਲਾਂ ਕੁਝ ਸੁਹਬਤ ਤੇਰੀ।

ਸਭ ਕੁਝ ਇਥੇ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ ।
ਕਿਉਂ ਕਰਦਾ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ।

ਹਿੰਮਤ ਕਰਕੇ ਤੁਰ ਪੈ 'ਲਾਲੀ' ।
ਕਦ ਤਕ ਢਾਵੇਂਗਾ ਤੂੰ ਢੇਰੀ।

•

ਚਾਰ ਚੁਫੇਰੇ ਹਲਚਲ ਹੋਵੇ ।
ਕੋਈ ਹੱਸੇ, ਕੋਈ ਰੋਵੇ ।

ਭਾਰੇ ਨੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਬੋਰੇ ।
ਰੋ ਰੋ ਵੀ ਉਹ ਜਾਈ ਢੋਵੇ ।

ਖਸਮਾਂ ਨੂੰ ਖਾਵੇ ਉਹ ਲੋਕੋ ।
ਦੁਖ ਵੇਲੇ ਜੋ ਦੂਰ ਖਲੋਵੇ ।

ਕਿਰਦਾ ਕਿਰਦਾ ਸੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।
ਹੰਝੂ ਜੋ ਅੱਖਾਂ 'ਚੋਂ ਚੋਵੇ ।

ਤੇਰੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਸਹੁੰ ਹੈ ਯਾਰਾ ।
ਮੈਥੋਂ ਦੂਰੀ ਝੱਲ ਨਾ ਹੋਵੇ ।

ਮਨ ਦੇ ਦਾਗ ਕਦੇ ਨਾ ਮਿਟਦੇ
ਮਲ ਮਲ, ਭਾਵੇਂ ਜਿੰਨਾ ਧੋਵੇ ।

ਮਿਲ ਕੇ ਉਹ ਜਾਵੇ ਜਦ 'ਲਾਲੀ'
ਮਿਲਣੇ ਦੀ ਮੁੜ ਇੱਛਾ ਹੋਵੇ ।

•

ਏਦਾਂ ਕਾਹਤੋਂ ਕਰਦੇ ਬੰਦੇ ।
ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਬੰਦੇ ।

ਐਨਕ ਲਾ ਕੇ ਮਿਲਦੇ ਨੇ ਹੁਣ ।
ਅੱਖ ਮਿਲਾਉਣੋ ਡਰਦੇ ਬੰਦੇ ।

ਸੱਚੇ ਵੀ ਹੁਣ ਝੂਠੇ ਲੱਗਣ ।
ਪਾਣੀ ਝੂਠ ਦਾ ਭਰਦੇ ਬੰਦੇ ।

ਜਿਉਂਦੇ ਵੀ ਇਹ ਮਰਿਆਂ ਵਰਗੇ ।
ਬਰਫਾਂ ਜੀਕਣ ਖਰਦੇ ਬੰਦੇ ।

ਕੁੱਤੇ ਸੌਂਦੇ ਸੌਢੇ ਉੱਤੇ ।
ਬਾਹਰ ਨੇ ਕੁਝ ਠਰਦੇ ਬੰਦੇ ।

ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਖਾ ਕੇ ਹੀ ।
ਫਾਇਲ ਅੱਗੋਂ ਕਰਦੇ ਬੰਦੇ ।

ਮੁੰਡੇ ਜਾਨੋਂ ਪਿਆਰੇ 'ਲਾਲੀ' ।
ਧੀਆਂ ਕਿਉਂ ਨਾ ਜਰਦੇ ਬੰਦੇ ।

•

ਸੂਰਜ, ਚੰਦਾ, ਤਾਰੇ ਵੇਖੇ ।
ਸਭ ਦੇ ਰੰਗ ਨਿਆਰੇ ਵੇਖੇ ।

ਆਪੋ ਅਪਣੀ ਖੈਰ ਮਨਾਉਂਦੇ ।
ਸਾਰੇ ਥੱਕੇ, ਹਾਰੇ ਵੇਖੇ ।

ਪਿਆਰ 'ਚ ਉਸਦੇ ਵੇਖੇ ਜਦ ਜਦ ।
ਕਸਮਾਂ, ਵਾਦੇ, ਲਾਰੇ ਵੇਖੇ ।

ਰਿਸ਼ਤੇ ਵੀ ਨੇ ਪਾਣੀ ਵਰਗੇ ।
ਫੋਕੇ, ਮਿੱਠੇ, ਖਾਰੇ ਵੇਖੇ ।

ਮਿਹਨਤ ਕਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ।
ਕੱਚੇ ਕੋਠੇ, ਢਾਰੇ ਵੇਖੇ ।

ਇਸ਼ਕ ਨੇ ਮੱਝਾਂ ਵੀ ਚਰਵਾਈਆਂ।
ਪਿਆਰ 'ਚ ਤਖ਼ਤ ਹਜ਼ਾਰੇ ਵੇਖੇ ।

ਪਲ ਪਲ ਰੰਗ ਬਦਲਦਾ 'ਲਾਲੀ'।
ਕੌਤਕ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵੇਖੇ ।

•

ਪਲਕਾਂ ਵਿਚ ਜਦ ਆਏ ਹੰਝੂ,
ਖਿੜ ਖਿੜ ਕੇ ਮੁਸਕਾਏ ਹੰਝੂ ।

ਤੇਰੇ ਸਨ ਉਕਸਾਏ ਹੰਝੂ,
ਤਾਂ ਹੀ ਨਾ ਉਕਤਾਏ ਹੰਝੂ ।

ਸਾਗਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਜਿਹੇ ਲੱਗੇ,
ਜਦ ਮੈਂ ਹੋਠੀਂ ਲਾਏ ਹੰਝੂ ।

ਗੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਪੁਜਦਾ ਪੁਜਦਾ,
ਮੌਤ ਦੀ ਜੂਨ ਹੰਢਾਏ ਹੰਝੂ ।

ਅਜਮਾ ਲੈਂਦਾ ਮੈਨੂੰ ਦਿਲਬਰ,
ਤੂੰ ਕਾਹਤੋਂ ਅਜਮਾਏ ਹੰਝੂ ।

ਅੱਜ ਫਿਰ ਅੱਖੋਂ ਕਿਰਦੇ ਕਿਰਦੇ,
ਕੋਈ ਯਾਦ ਲਿਆਏ ਹੰਝੂ ।

ਜਦ ਵੀ ਯਾਦ ਤੁਹਾਡੀ ਆਈ,
ਫਿਰ ਰੋਏ ਕੁਰਲਾਏ ਹੰਝੂ ।

ਦਿਲ ਵੀ ਭਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ 'ਲਾਲੀ',
ਜਦ ਵੀ ਨੈਣੀਂ ਆਏ ਹੰਝੂ ।

•

ਤੇਰੇ ਹਉਮੈ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ,
ਤੇਰੀ ਹਰ ਪੈੜ ਜੇ ਨਾਪਾਂ, ਬੜਾ ਹੈ ਨਾਪਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ।

ਤੂੰ ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਦਾ ਕੈਦ ਕਰ ਕੇ ਘਰ 'ਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ,
ਮੇਰੀ ਹਰ ਸ਼ੈਅ ਦਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੋਇਆ ਚਮਕਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ,

ਮੈਂ ਪੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਝਾਂਜਰਾਂ ਵੀ ਨੱਚ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ,
ਤੁਹਾਡੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਬਿਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਥਿਰਕਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ।

ਨਦੀ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਤੂੰ ਉਛਲੀ ਤੇ ਕਰ ਗਈ ਪਾਰ ਸਭ ਹੱਦਾਂ,
ਸਮੁੰਦਰ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਮੇਰਾ ਹੈ ਕਿੰਨਾ ਬਹਿਕਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ।

ਕਲਾਵੇ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਉਹ ਲੱਗਿਆ ਓਪਰਾ ਮੈਨੂੰ,
ਸਮਰਪਿਤ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਹੈ ਕਹਿਣਾ ਆਪਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ।

ਹਵਾ ਬਣ ਕੇ ਜੇ ਮੈਂ ਵਿਚਰਾਂ, ਤਾਂ ਕਿਉਂ ਤਕਲੀਫ਼ ਕੰਧਾਂ ਨੂੰ
ਕਿ ਪੱਥਰ ਬਣ ਕੇ ਮੇਰਾ ਵੀ ਹੈ ਏਥੇ ਵਿਚਰਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ।

ਤੁਹਾਡੀ ਰੀਝ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਗੈਰ ਵਾਕਿਫ਼ ਸੀ,
ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੁੰਦਰਾਂ ਪਾ ਕੇ ਸੀ 'ਲਾਲੀ' ਭਟਕਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ।

•

ਸੌਚ ਤੁਹਾਡੀ ਜੇ ਕਰਦੀ ਪਰਿਆਸ ਰਹੇ,
ਰਸਮਾਂ ਬੰਧਨ ਟੁੱਟਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਰਹੇ।

ਖਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਥੋੜਾ ਪਾਣੀ ਰਹਿਣ ਦਿਓ,
ਧਰਤੀ ਜਾਇਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੁਝ ਧਰਵਾਸ ਰਹੇ।

ਜਦ ਪੜਦਾ ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾਉਂਦੇ ਨੇ,
ਤੇਰੇ ਖ਼ਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਸਲਫਾਸ ਰਹੇ।

ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਤਾੜੋ ਨਾ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੁਣ,
ਨੇਰੇ ਨੂੰ ਮਰ ਮੁੱਕਣ ਦਾ ਆਭਾਸ ਰਹੇ।

ਟੋਏ ਟਿੱਬੇ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰ ਕਰ ਦੇਵੋ,
ਇੱਕ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣੇ ਦੀ ਕੁਝ ਆਸ ਰਹੇ।

ਜਦ ਮਿਲੀਏ ਤਾਂ ਮਿਲੀਏ ਪਾ ਕੇ ਗਲਵੱਕੜੀ,
ਪਿਆਰ ਮੁਹੱਬਤ ਦਾ ਵੀ ਕੁਝ ਅਹਿਸਾਸ ਰਹੇ।

ਅਪਣੇ ਬੋਲ ਪੁਗਾਉਣੇ ਸਿੱਖੀਂ ਤੂੰ 'ਲਾਲੀ',
ਅੰਦਾਜ਼ ਅਸਰ ਬੋਲਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਖਾਸ ਰਹੇ।

•

ਸੋਚਾਂ ਵਿਚ ਜਦ ਆਵੇਂ ਫੁੰ,
ਹਰ ਵਾਰੀ ਤੜਫਾਵੇਂ ਫੁੰ ।

ਸਭ ਤੋਂ ਚੋਰੀ ਦਿਲ ਕਰਦਾ,
ਮੁੜਕੇ ਫੇਰ ਬੁਲਾਵੇਂ ਫੁੰ ।

ਦੰਦਲ ਪੈਂਦੀ ਹਿਰਨਾਂ ਨੂੰ,
ਚਾਲ ਨੂੰ ਜਦ ਮਟਕਾਵੇਂ ਫੁੰ ।

ਹੋਸ਼ ਟਿਕਾਣੇ ਰੱਖੇ ਕੌਣ,
ਜਦ ਭੌਰਾ ਸ਼ਰਮਾਵੇਂ ਫੁੰ ।

ਦਿਲ ਦੀ ਸਰਗਮ ਜਾਗ ਪਵੇ,
ਝਾਂਜਰ ਜਦ ਛਣਕਾਵੇਂ ਫੁੰ ।

ਚੜ ਜਾਵੇ ਘਣਘੋਰ ਘਟਾ,
ਜੁਲਫਾਂ ਜਦ ਲਹਿਰਾਵੇਂ ਫੁੰ ।

ਭੁੱਲ ਖਿੜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ 'ਲਾਲੀ'
ਜਦ 'ਤੂੰ' ਆਖ ਬੁਲਾਵੇਂ ਫੁੰ ।

•

ਮੁਸਾਫ਼ਿਰ ਜਦ ਕਦਮ ਪੁੱਟੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹਾਦਸਾ ਹੋਵੇ,
ਸਫ਼ਰ ਅੰਦਰ ਕਦੇ ਪਰਗਟ ਕਦੇ ਉਹ ਲਾਪਤਾ ਹੋਵੇ ।

ਮੈਂ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਜਦ ਕਦੀ ਵੇਖਾਂ ਤੇਰਾ ਹੀ ਅਕਸ ਦਿਸਦਾ ਹੈ,
ਨਜ਼ਰ ਆਵਾਂ ਜਦੋਂ ਨਾ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਬਾਵਰਾ ਹੋਵੇ ।

ਮੈਂ ਜਦ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਛੂੰਹਦਾ ਹਾਂ ਤੇਰੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਸਦਾ ਆਵੇ,
ਜਦੋਂ ਖੁਸ਼ਬੂ ਰਚੇ ਸਾਹਾਂ 'ਚ ਕੋਈ ਹਾਦਸਾ ਹੋਵੇ ।

ਮਿਟਾ ਕੇ ਬੀਜ ਦੀ ਹਸਤੀ ਮੈਂ ਰੁੱਖ ਬਣ ਕੇ ਹੀ ਦਮ ਲੈਣਾ,
ਜਿਵੇਂ ਹਊਮੈਂ ਬਸ਼ਰ ਵਿੱਚੋਂ ਅਚਾਨਕ ਲਾਪਤਾ ਹੋਵੇ ।

ਮੈਂ ਭੀੜਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਭੀੜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਾਂ ਬਣ ਚਲਿਆਂ,
ਮੈਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਚ ਤਾਂ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਜੇ ਤੇਰਾ ਆਸਰਾ ਹੋਵੇ ।

ਤੂੰ ਜੀਵਨ ਜੀਣ ਦਾ ਚੰਗਾ ਸਲੀਕਾ ਸਿੱਖ ਕੇ ਦੇਖੀਂ,
ਕਿਵੇਂ ਗੁਣਵਾਨ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗੁਣ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਹੋਵੇ ।

ਪੁਖੇ ਕੋਲੇ ਦੇ ਵਾਂਗਰ ਹੀ ਹਨੇਰੀ ਰਾਤ ਦੇ ਵੇਲੇ,
ਰਤਾ 'ਲਾਲੀ' ਜੇ ਉਹ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਾਸਾ ਰਾਬਤਾ ਹੋਵੇ ।

•

ਹਨੇਰਾ ਹੈ ਛਾਇਆ ਤੇਰੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ,
ਮੈਂ ਦੀਵਾ ਜਗਾਇਆ ਤੇਰੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ।

ਮੇਰੇ ਤਨ ਬਦਨ ਵਿਚ ਤੜਪ ਵਧ ਗਈ ਸੀ,
ਘਟਾ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਤੇਰੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ।

ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਤੌਖਲਾ ਸੀ,
ਜੋ ਤੂਫਾਨ ਆਇਆ ਤੇਰੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ।

ਇਹ ਹੰਝੂ, ਇਹ ਹਉਕੇ, ਇਹ ਹਾਵੇ ਜਿੰਨਾਂ ਨੇ,
ਮੇਰਾ ਗਮ ਵਧਾਇਆ ਤੇਰੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ।

ਖਜ਼ਾਨਾ ਮੁਹੱਬਤ ਦਾ ਸੀ ਕੋਲ ਮੇਰੇ,
ਮੈਂ ਹੱਥੋਂ ਗਵਾਇਆ ਤੇਰੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ।

ਮੈਂ ਕਰਦਾ ਸੀ ਪੂਜਾ ਤੇਰੀ ਵਸਲ ਵੇਲੇ,
ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਧਿਆਇਆ ਤੇਰੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ।

ਕਦੇ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਸੀ ਚਿਹਰੇ ਤੇ 'ਲਾਲੀ',
ਕਿ ਗੱਚ ਭਰ ਹੈ ਆਇਆ ਤੇਰੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ

•

ਜਿੱਥੇ ਜਾਵਾਂ, ਓਥੇ ਅਕਸਰ,
ਧੁੱਪਾਂ ਛਾਵਾਂ, ਓਥੇ ਅਕਸਰ।

ਮੈਨੂੰ ਆ ਕੇ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਨਿੱਤ,
ਇੱਕ ਪਰਛਾਵਾਂ ਓਥੇ ਅਕਸਰ।

ਰੋਟੀ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੈ ਜਿੱਥੇ,
ਪੈਰ ਟਿਕਾਵਾਂ, ਓਥੇ ਅਕਸਰ।

ਜਿਸ ਘਰ ਅੰਦਰ ਹੋਰ ਬਣੇ ਘਰ,
ਮੈਂ ਘਬਰਾਵਾਂ, ਓਥੇ ਅਕਸਰ।

ਪਿਆਰ ਮੁਹੱਬਤ ਮਮਤਾ ਮਿਲਦੀ,
ਜਿੱਥੇ ਮਾਂਵਾਂ, ਓਥੇ ਅਕਸਰ।

ਪਿਆਰ ਪੁਗਾਉਣਾ ਜੋ ਨਾ ਸਮਝਣ,
ਮੈਂ ਸਮਝਾਵਾਂ, ਓਥੇ ਅਕਸਰ।

ਸੁੱਚੀ ਸੋਚ ਬਰਾਬਰ ਮਿਲਦਾ
ਟਾਵਾਂ ਟਾਵਾਂ, ਓਥੇ ਅਕਸਰ।

ਮਿਰਜ਼ਾ, ਤੀਰ ਤੇ ਬੱਕੀ ਕੱਲੇ,
ਬਾਝ ਭਰਾਵਾਂ, ਓਥੇ ਅਕਸਰ।

ਜਿੱਥੇ ਪੈਰ ਧਰੇਂ ਤੂੰ 'ਲਾਲੀ',
ਆਵਾਂ ਜਾਵਾਂ, ਓਥੇ ਅਕਸਰ।

•

ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਸੁਭਾਅ ਉਸਦਾ, ਸਿਖਾਇਆ ਢੰਗ ਖੜਨੇ ਦਾ,
ਹਵਾ ਵਿਚ ਹੌਂਸਲਾ ਕਿੱਥੇ ਸੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਤੁਰਨੇ ਦਾ।

ਕਿਆਮਤ ਆ ਹੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਜੇ ਉਹ ਪਰਦਾ ਉਠਾ ਦਿੰਦਾ,
ਕਿ ਮਹਿਫਲ ਵਿਚ ਤਾਂ ਚਰਚਾ ਸੀ ਉਦ੍ਯੋ ਨੈਣਾਂ ਦੇ ਲੜਨੇ ਦਾ।

ਤੂੰ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੂਰਜ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਤਾਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ,
ਤੇ ਕਾਹਤੋਂ ਬਰਫ਼ ਦੇ ਵਾਂਗਰ ਹੈ ਤੈਨੂੰ ਖੌਫ਼ ਖੁਰਨੇ ਦਾ।

ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਕਿ ਤੂੰ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਆਸ਼ਿਕ ਏ,
ਅਸਾਂ ਨੇ ਪਾਲਿਆ ਹੈ ਸ਼ੌਂਕ ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਂਗ ਖਿੜਨੇ ਦਾ।

ਮੈਂ ਰਾਹਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਜਾਣ ਬੁਝ ਅਣਗੌਲਿਆਂ ਕੀਤਾ,
ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਸ਼ੌਂਕ ਸੀ ਭੈੜਾ ਨਵੇਂ ਰਾਹਾਂ ਤੇ ਤੁਰਨੇ ਦਾ।

ਤੂੰ ਬਾਰੀ ਖੋਲ ਕੇ ਰੱਖੀ, ਦਿਖਾਵਾਂਗਾ ਕਈ ਜਲਵੇ,
ਹੁਨਰ ਮਰ ਮਰ ਕੇ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ ਮੈਂ ਕਣੀਆਂ ਵਾਂਗ ਵਰਨੇ ਦਾ।

ਅਸੀਂ ਹਰ ਸਾਹ ਸੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਵਸੀਅਤ ਉਸ ਨਾ ਸੁਕਰੇ ਦੇ,
ਨਹੀਂ ਅਫਸੋਸ 'ਲਾਲੀ' ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਜੀਣ ਮਰਨੇ ਦਾ।

•

ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਜੇ ਦਰ ਜਾਵਾਂ,
ਇਸ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਮਰ ਜਾਵਾਂ।

ਹੈਠ ਤੇਰੇ ਨੇ ਸੁਰਖ ਗੁਲਾਲ,
ਚੁੰਮਣ ਕਿੱਥੇ ਧਰ ਜਾਵਾਂ?

ਜਿੱਤਣ ਦੇ ਲਈ ਖੇਡ ਰਿਹਾਂ,
ਕਾਹਤੋਂ ਬਾਜ਼ੀ ਹਰ ਜਾਵਾਂ।

ਠਾਕੁਰ ਕਹਿ ਜਾਂ ਠੋਕਰ ਮਾਰ,
ਪੱਥਰ ਵਾਂਗਰ ਜਰ ਜਾਵਾਂ।

ਪੌਣ ਬਣਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ,
ਸਾਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਭਰ ਜਾਵਾਂ।

ਨਾ ਮੈਂ ਲੋਗੜ, ਨਾ ਪੱਥਰ,
ਪੱਤਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਤਰ ਜਾਵਾਂ।

ਦੌਲਤ ਅਪਣੇ ਸ਼ਿਅਰਾਂ ਦੀ,
'ਲਾਲੀ' ਦੇ ਨਾਂ ਕਰ ਜਾਵਾਂ।

•

ਨਾ ਖ਼ਬਰ ਉਸਨੂੰ, ਪਤਾ ਕੌਈ ਨਹੀਂ,
ਉਸਦੇ ਵਰਗਾ ਦੂਸਰਾ ਕੌਈ ਨਹੀਂ।

ਇਸ਼ਕ ਐਸਾ ਰੋਗ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਖੁਦਾ,
ਆਖਿਰੀ ਦਮ ਤਕ ਦਵਾ ਕੌਈ ਨਹੀਂ।

ਰੋਜ਼ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੇ ਰੇਗਿਸਤਾਨ ਤੇ,
ਚੜਦੀ ਹੈ, ਵਰਦੀ ਘਟਾ ਕੌਈ ਨਹੀਂ।

ਬਾਂਸੁਰੀ ਨੀਰੋ ਵਜਾਈ ਜਾ ਰਿਹੈ,
ਰੋਮ ਦੀ ਉਘ ਸੁਘ ਪਤਾ ਕੌਈ ਨਹੀਂ।

ਹਰ ਕੌਈ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜੀਕਣ ਆਪਣਾ
ਭੀੜ ਵੇਲੇ ਆਪਣਾ ਕੌਈ ਨਹੀਂ।

ਪੌਣ ਲੰਘੀ ਛੂਹ ਕੇ, ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਸਕੂਨ,
ਜਾਪਦੈ ਹੁਣ ਬੇਵਫਾ ਕੌਈ ਨਹੀਂ।

ਦੇਰ ਹੋਈ ਜਾਣਿਆ 'ਲਾਲੀ' ਨੇ ਇਹ,
ਪਿਆਰ ਤੋਂ ਵਖਰਾ ਖੁਦਾ ਕੌਈ ਨਹੀਂ।

•

ਬੋਲਾਂ ਤਾਂ ਮਚਦੇ ਭਾਂਬੜ, ਲਾਟਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਰੇ,
ਹੋਠਾਂ ਤੇ ਦਹਿਕਦੇ ਹਨ ਦਿਨ ਰਾਤ ਹੁਣ ਅੰਗਾਰੇ।

ਮੈਥੋਂ ਜੋ ਕਹਿ ਨਾ ਹੋਇਆ, ਤੈਥੋਂ ਜੋ ਸੁਣ ਨਾ ਹੋਇਆ,
ਇਹ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਬੁਝਾਰਤ, ਬੁਝ ਲੈਣ ਲੋਕ ਸਾਰੇ।

ਮੇਰੇ ਹੀ ਵਾਂਗ ਦੱਸੋ, ਹੋ ਸੋਚਦੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ,
ਕਿਉਂ ਮਹਿਲ ਰੋਜ਼ ਉਸਰਨ ਕਿਉਂ ਢਹਿਣ ਰੋਜ਼ ਢਾਰੇ।

ਉਸਦਾ ਮੈਂ ਤਖਤ ਪਲਟਣ ਤੁਰਿਆਂ ਹਾਂ ਲੈਸ ਹੋ ਕੇ,
ਕੋਈ ਨਾ ਮੈਨੂੰ ਰੋਕੇ, ਕੋਈ ਨਾ ਹਾਕ ਮਾਰੇ।

ਮੇਰੇ ਹੀ ਬੋਲ ਮੈਥੋਂ ਜਦ ਕਰ ਗਏ ਬਗਾਵਤ,
ਅਪਣੇ ਹੀ ਆਪ ਕੋਲੋਂ, ਹਾਰੇ ਕਿ ਹੁਣ ਵੀ ਹਾਰੇ।

ਹਾਲੇ ਵੀ ਉਹ ਖਲੋਤੇ ਹਨ ਵੇਖਦੇ ਤਮਾਸ਼ਾ,
ਅਪਣੀ ਹੀ ਛੱਤ ਉੱਤੇ ਟੁੱਟਦੇ ਨੇ ਰੋਜ਼ ਤਾਰੇ।

ਜੀਣਾ ਹਰਾਮ ਕਰਨਾ ਤੇਰਾ ਹੈ ਵਾਰਸਾਂ ਨੇ,
ਚੌਂਕਾਂ ਚ ਹੱਕ ਮੰਗਦੇ, ਜਿੰਨੇ ਤੂੰ ਲੋਕ ਮਾਰੇ।

ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਔਰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਐਸਾ
ਜਦ ਰਾਮ ਡੋਬਦਾ ਹੈ, ਸੀਤਾ ਨੂੰ ਕੌਣ ਤਾਰੇ ?

ਮੁੜ ਘਿੜ ਜੇ ਤੋੜਨੇ ਹਨ, ਵਾਅਦੇ ਕਰੀਂ ਨਾ 'ਲਾਲੀ',
ਵਾਅਦੇ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲਾਉਂਦੇ ਕਦੇ ਨਾ ਲਾਰੇ।

•

ਬਚਾ ਲੈ ਸੋਚ ਅਪਣੀ ਤੂੰ ਅਗਰ ਖੁਦ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ।
ਖਿਆਲਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾ ਕੇ ਸੋਚ ਕਿੰਨਾ ਕੁਝ ਗਵਾਉਣਾ ਹੈ।

ਬੜੇ ਚਿਰ ਤੋਂ ਉਡੀਕਾਂ ਮੈਂ ਕਦੋਂ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਚੁੱਪ ਟੁੱਟੇ,
ਕਦੋਂ ਤੂੰ ਬੋਰ ਬਣ ਕੇ ਥਿਰਕਣਾ, ਮੈਨੂੰ ਨਚਾਉਣਾ ਹੈ?

ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਕੀ ਆਖਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਦਿਲਲਗੀ ਉੱਤੇ,
ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਲਾਉਣਾ ਤਾਂ ਪੰਛੀ ਫੜਫੜਾਉਣਾ ਹੈ।

ਮੇਰੀ ਦੀਵਾਨਗੀ ਆਵੇ ਨਾ ਅੱਜਕੱਲ ਰਾਸ ਤੈਨੂੰ ਕਿਉਂ?
ਮੈਂ ਪੱਤੇ ਪੈਕ ਕਰ ਦਿੱਤੇ, ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਜਿਤਾਉਣਾ ਹੈ?

ਬੜੀ ਚਾਹਤ ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ ਹੈ, ਕਦੇ ਮੈਂ ਰੁੱਸ ਕੇ ਵੇਖਾਂ,
ਮਗਰ ਡਰਦਾ ਹਾਂ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸ ਮਨਾਉਣਾ ਹੈ?

ਅਗਰ ਮੈਂ ਮੌਮ ਹੋ ਜਾਵਾਂ ਤੇ ਬਣ ਜੇ ਤੂੰ ਕਿਤੇ ਬੱਤੀ,
ਮੈਂ ਪਿਘਲਾਂਗਾ ਉਦੋਂ ਤੀਕਰ ਜਦੋਂ ਤਕ ਤੂੰ ਜਲਾਉਣਾ ਹੈ।

ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਛਾਂਗ ਕੇ ਸੋਚੇ ਕਿ 'ਲਾਲੀ' ਰੁੰਡ ਲਗਦਾ ਹੈ,
ਬਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਮੈਂ ਬਣ ਲਗਰਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪਰਤ ਆਉਣਾ ਹੈ।

ਜੁਦਾ ਚੁਪ ਚਾਪ ਅਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਮੈਂ ਹੋਣ ਲੱਗਾ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਅਪਣੀ ਲਾਸ਼ ਅਪਣੇ ਮੋਢਿਆਂ ਤੇ ਢੋਣ ਲੱਗਾ ਹਾਂ।

ਕਦੀ ਵੀ ਰੋਣ, ਹੱਸਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾ ਮਿਲੀ ਮੈਨੂੰ,
ਮੈਂ ਬੇਬਸ ਹੋ ਗਿਆਂ ਕਿੰਨਾ ਕਿ ਪੱਥਰ ਹੋਣ ਲੱਗਾ ਹਾਂ।

ਤੁਹਾਡੀ ਬੇਰੁਖੀ ਸਦਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਇਸ ਤਰਾਂ ਮਾਣੀ,
ਮੈਂ ਹੰਝੂ ਬਣ ਕੇ ਅਪਣੀ ਅੱਖ ਥਾਣੀ ਚੋਣ ਲੱਗਾ ਹਾਂ।

ਚੁਗੇ ਉਹ ਫੁੱਲ ਹੋਰਾਂ ਵਾਸਤੇ ਖੁਦ ਖਾਰ ਰਖ ਲੈਂਦੀ,
ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਦੇਖ ਕੇ ਹੁਣ ਰੋਣ ਲੱਗਾ ਹਾਂ।

ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਪਿਆਰ ਦੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਮੇਰੇ ਤਨ ਮਨ ਤੇ ਹੋਈ ਹੈ,
ਮੈਂ ਖਰ ਖਰ ਕੇ ਪਹਾੜਾਂ ਵਾਂਗ ਕਣ ਕਣ ਹੋਣ ਲੱਗਾ ਹਾਂ।

ਇਹ ਉੱਗਣਗੇ ਕਦੇ ਤਾਂ ਝੂਠ ਦੇ ਗਲ ਪੈ ਹੀ ਜਾਵਣਗੇ,
ਮੈਂ ਬੰਜਰ ਰਕਬਿਆਂ ਵਿਚ ਬੀਜ ਸੱਚ ਦੇ ਬੋਣ ਲੱਗਾ ਹਾਂ।

ਮੇਰੇ ਦਰ 'ਤੇ ਦਏ ਦਸਤਕ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਲੋੜ ਨਾ 'ਲਾਲੀ'
ਉਦਾਸੀ ਦਾ ਇਹ ਆਲਮ ਹੈ ਮੈਂ ਬੂਹਾ ਢੋਣ ਲੱਗਾ ਹਾਂ।

ਫੁੱਲਾਂ ਤੋਂ ਰੰਗ ਲੈ ਕੇ, ਪਤਝੜ 'ਚ ਭਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ।
ਮਾਲੀ ਇਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ, ਸਾਜਿਸ਼ ਮੈਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ।

ਵਗਦੀ ਰਹੇ ਨਿਰੰਤਰ, ਜਾ ਆਖਣਾ ਨਦੀ ਨੂੰ,
ਹਾਲੇ ਪਿਆਸ ਨੂੰ ਮੈਂ, ਹੋਠਾਂ 'ਤੇ ਧਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ।

ਚੜਿਆ ਨਾ ਨਾਮ ਮੇਰਾ, ਉਸਦੀ ਜ਼ਬਾਨ ਉੱਤੇ,
ਤਰਤੀਬ ਨਾਲ ਬੇਸ਼ਕ, ਲਫਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ।

ਇਹ ਦੇਖ ਹੁਣ ਲਵੇਗਾ, ਮੇਰੇ ਸਰੂਪ ਸਾਰੇ,
ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੇ ਰੂਬਰੂ ਹਾਂ, ਹੁਣ ਆਪ ਡਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ।

ਚੜਿਆ ਜਦੋਂ ਦਾ ਸਾਵਣ, ਚਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖੰਭ ਲੱਗੇ,
ਮੈਂ ਆਪ ਬਣਕੇ ਬੇੜੀ, ਸਾਗਰ ਨੂੰ ਤਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ।

ਅਪਣੇ ਹੀ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਮੈਨੂੰ ਨਕਾਰਦੇ ਹਨ,
ਨੁੱਕਰ 'ਚ ਜੀਆ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਨੁੱਕਰ 'ਚ ਮਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
'ਲਾਲੀ' ਗੁਆ ਕੇ ਜੋ ਜੋ, ਚਿਹਰੇ ਨੇ ਜ਼ਰਦ ਹੋਏ,
ਮੈਂ ਉਰਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ, ਰਗ ਰਗ 'ਚ ਭਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ।

•

ਲੈਅ 'ਚ ਕਰ ਲੈ ਹੁਣ ਸੁਰਾਂ ਦੀ ਤਾਲ ਫਿਰ।
ਸਰਗਮਾਂ ਚੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਭਾਲ ਫਿਰ।

ਹੈ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਹਕੂਮਤ ਨੇਰੂ ਦੀ,
ਜਜ਼ਬਿਆ ਦਾ ਦੀਪ ਕੋਈ ਬਾਲ ਫਿਰ।

ਜਾਗਿਆ, ਰੋਟੀ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਦੇਖ ਕੇ,
ਜ਼ਰਦ ਚਿਹਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਲਾਲ ਫਿਰ।

ਬੈਠਦਾ ਜੋੜਾ ਕਦੇ ਆ ਕੇ ਜਦੋਂ,
ਝੂਮ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਡਾਲ ਫਿਰ।

ਇਹ ਪੁਰਾਣੀ ਲੀਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਚਲ ਪਈ,
ਹੈ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੀ ਬਦਲਣੀ ਚਾਲ ਫਿਰ।

ਧੁੱਪ ਮੇਰੇ ਤੀਕ ਆ ਕੇ ਠਰ ਗਈ,
ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਚਿੰਗਾਰੀ ਬਾਲ ਫਿਰ।

ਜਦ ਗਜ਼ਲ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾ ਮਿਸਰੇ ਸਮਝ,
ਯਾਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਬੜਾ 'ਸਰ ਪਾਲ' ਫਿਰ।
ਜ਼ਖ਼ਮ ਉੱਤੇ ਲੂਣ ਉਸਨੇ ਛਿੜਕਣਾ,
ਜਦ ਵੀ 'ਲਾਲੀ' ਪੁੱਛਣਾ ਹੈ ਹਾਲ ਫਿਰ।

ਆ ਕੇ "ਲਾਲੀ" ਨੂੰ ਬਟਾਲੇ ਵਿਚ ਮਿਲੀਂ,
ਮਾਰਨਾ ਗੇੜਾ ਮੈਂ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਫਿਰ।

•

ਭੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਲਗਦਾ ।
ਪੱਤਾ ਪੱਤਾ ਹੋਇਆ ਲਗਦਾ ।

ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਚੀਸ ਦਿਸੀ ਹੈ,
ਅੱਖੋਂ ਹੰਝੂ ਚੋਇਆ ਲਗਦਾ ।

ਦਿਲ ਦੀ ਪੀੜ ਲੁਕੇ ਨਾ ਸਕਿਆ,
ਬੇਸ਼ਕ ਮੁਖੜਾ ਧੋਇਆ ਲਗਦਾ ।

ਲਗਦਾ ਆਸ ਮੁਕਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ,
ਉਸਨੇ ਬੁਹਾ ਢੋਇਆ ਲਗਦਾ ।

ਸਾਹ ਰੁਕਿਆ ਹੈ ਨਬਜ਼ ਰੁਕੀ ਹੈ,
ਮੋਇਆ, ਤਾਂ ਹੀ ਮੋਇਆ ਲਗਦਾ ।

ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਮੁਸਕਾਨ ਬਖੇਰੇ,
ਅੰਦਰ ਦਰਦ ਲੁਕੋਇਆ ਲਗਦਾ ।

ਨੈਣਾਂ ਦੇ ਵਿਚ "ਲਾਲੀ" ਰੜਕੇ,
ਸੂਰਜ ਕੋਲ ਖਲੋਇਆ ਲਗਦਾ ।

•

ਸ਼ਰਧਾ ਨਾ ਭਰਕੇ ਨਜ਼ਰਾਂ ਅੰਦਰ ਨਿਹਾਰ ਮੈਨੂੰ ।
ਭਲਿਆ ਖੁਦਾ ਬਣਾ ਕੇ ਜਿਉਂਦਾ ਨਾ ਮਾਰ ਮੈਨੂੰ ।

ਮੇਰੇ ਗੁਨਾਹ ਬਖਸ਼ਦੇ ਜਾਂ ਦੰਡ ਹੀ ਲਗਾ ਦੇ,
ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰਾਂ ਕਰ ਨਾ ਹੁਣ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਮੈਨੂੰ ।

ਮੇਰੀ ਵਫ਼ਾ ਦੇ ਬਦਲੇ ਉਸਨੇ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ,
ਗ਼ੈਰਾਂ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਵੰਡੇ, ਦਿੱਤੇ ਨੇ ਖ਼ਾਰ ਮੈਨੂੰ ।

ਲੋੜਾਂ ਨੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੇਕ ਮੱਠਾ,
ਮੈਂ ਬਰਫ਼ ਬਣ ਨਾ ਜਾਵਾਂ ਏਦਾਂ ਨਾ ਠਾਰ ਮੈਨੂੰ ।

ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਤੂੰ ਹੁਣ ਹੋਂਦ ਹੀ ਮਿਟਾਏ,
ਸਾਹਾਂ ਚ ਭਰ ਲੈ ਮੈਨੂੰ ਦਿਲ ਵਿਚ ਉਤਾਰ ਮੈਨੂੰ ।

ਰਾਗਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਬਸੇਰਾ ਕਰਦੇ ਨੇ ਗੀਤ ਮੇਰੇ,
ਕਰਨੀ ਤਾਂ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਸਿਤਾਰ ਮੈਨੂੰ ।

ਸੂਰਜ ਦੀ ਬਣਕੇ 'ਲਾਲੀ' ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਾਂ ਚੁਫੇਰਾ,
ਅਪਣਾ ਤੂੰ ਤੇਜ਼ ਸਾਰਾ ਦੇਦੇ ਉਧਾਰ ਮੈਨੂੰ ।

ਲਹੂ ਘੱਟੋ ਚ ਨਾ ਰੋਲੋ, ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼ ਹੈ ਮੇਰੀ ਸਭ ਨੂੰ ।
ਨਹੱਕਾ ਹੋਰ ਨਾ ਡੋਲੋ, ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼ ਹੈ ਮੇਰੀ ਸਭ ਨੂੰ ।

ਸ਼ਿਵਾਲੇ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਹਰ ਨਗਰ ਹਰ ਮੋੜ ਦੇ ਉੱਤੇ,
ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਖੋਲੋ, ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼ ਹੈ ਮੇਰੀ ਸਭ ਨੂੰ ।

ਇਹ ਉਸਦੀ ਬੇਬਸੀ ਹੋਣੀ ਜੋ ਨੱਚੀ ਘੁੰਗਰੂ ਪਾ ਕੇ,
ਕਸੂਤੇ ਬੋਲ ਨਾ ਬੋਲੋ, ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼ ਹੈ ਮੇਰੀ ਸਭ ਨੂੰ ।

ਪਿਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਨਾ ਇਹ ਪੁੱਛੋ ਕੇ ਮਮਤਾ ਚੀਜ਼ ਕੀ ਹੁੰਦੀ,
ਤੁਸੀਂ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਫੋਲੋ, ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼ ਹੈ ਮੇਰੀ ਸਭ ਨੂੰ ।

ਪੁਸ਼ਾਕਾਂ ਸੋਹਣੀਆ ਪਾਈ ਉਹ ਗੁੱਲਰ ਵਾਂਗ ਲਗਦੇ ਹਨ,
ਇਨ੍ਹਾ ਦੇ ਪੇਟ ਨਾ ਫੋਲੋ, ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼ ਹੈ ਮੇਰੀ ਸਭ ਨੂੰ ।

ਅਗਰ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਿਚ ਇਕਸਾਰਤਾ ਹੋ ਦੇਖਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ,
ਖਰਾ ਤੋਲੋ, ਖਰਾ ਬੋਲੋ, ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼ ਹੈ ਮੇਰੀ ਸਭ ਨੂੰ ।

ਤਰੋ ਸਾਗਰ ਦੀ ਚਿੱਕ ਉੱਤੇ ਨਿਡਰ ਹੋ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ' ਲਾਲੀ',
ਨਾ ਛੱਲਾਂ ਤੋਂ ਡਰੋ, ਡੋਲੋ, ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼ ਹੈ ਮੇਰੀ ਸਭ ਨੂੰ ।

ਬੰਸਰੀ ਬਣਕੇ ਵੀ ਕਿੰਨਾ ਤੜਪਿਆ ਹਾਂ ਹਰ ਘੜੀ,
ਤੇਰਿਆਂ ਹੋਠਾਂ ਦੀ ਛੋਹ ਨੂੰ ਤਰਸਿਆ ਹਾਂ ਹਰ ਘੜੀ ।

ਮੈਂ ਨਦੀ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਬੁੱਕ ਨਾ ਭਰ ਸਕਿਆ ਕਦੇ,
ਘਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਪਿਆਸ ਲੈ ਕੇ ਪਰਤਿਆ ਹਾਂ ਹਰ ਘੜੀ ।

ਹੁਕਮ ਉਸਦਾ ਮੰਨਣੋਂ ਕੀਤਾ ਸਦਾ ਇਨਕਾਰ ਮੈਂ,
ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਤਾਂ ਹੀ ਰੜਕਿਆ ਹਾਂ ਹਰ ਘੜੀ ।

ਆਪਣੇ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਦੀ ਲਿਖਦਾ ਕਹਾਣੀ ਹਾਂ ਜਦੋਂ,
ਆ ਕੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਅਟਕਿਆ ਹਾਂ ਹਰ ਘੜੀ ।

ਨਿਕਲਿਆ ਹਾਂ ਜਦ ਕਦੀ ਵੀ ਆਪਣੀ ਹੀ ਭਾਲ ਵਿਚ,
ਮਨ ਦੇ ਸੁੰਨੇ ਰਸਤਿਆਂ ਵਿਚ ਭਟਕਿਆ ਹਾਂ ਹਰ ਘੜੀ ।

ਦਿਲ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਪੱਥਰ ਜਿਹਾ,
ਆਪ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਸਮਾ ਕੇ ਧੜਕਿਆ ਹਾਂ ਹਰ ਘੜੀ ।

ਜਾਪਦਾ 'ਲਾਲੀ' ਜੀ ਦਿਲ ਹੈ ਆਪਦਾ ਬੰਜਰ ਜ਼ਮੀਨ,
ਇਸ ਲਈ ਕਣੀਆਂ ਮੈਂ ਬਣਕੇ ਬਰਸਿਆ ਹਾਂ ਹਰ ਘੜੀ ।

ਅਪਣੇ ਪੈਰੀਂ ਜਿੰਨੇ ਦੁੱਖ ਹੰਡਾਈ ਬੈਠੇ ਲੋਕ,
ਸੀਨੇ ਦੇ ਵਿਚ ਓਨੇ ਦਰਦ ਛੁਪਾਈ ਬੈਠੇ ਲੋਕ ।

ਮੈਂ ਇਹਨਾ ਦੀ ਚਾਹਤ ਉੱਤੇ ਹੋ ਜਾਵਾਂ ਕੁਰਬਾਨ,
ਜੇ ਨੈਣਾਂ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਦੇ ਖ਼ਾਬ ਸਜਾਈ ਬੈਠੇ ਲੋਕ ।

ਅਪਣੇ ਗਲ ਵਿਚ ਪਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਫੰਦਾ ਅਪਣੇ ਆਪ,
ਇਸ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਕਿੰਨੇ ਹਨ ਉਕਤਾਈ ਬੈਠੇ ਲੋਕ ।

ਪੂਰਾ ਸਾਗਰ ਪੀ ਕੇ ਵੀ ਹਾਲੇ ਤਕ ਤਿਰਹਾਏ ਹਨ,
ਮਾਰੂਥਲ ਦੀ ਪਿਆਸ ਜੋ ਹੋਠੀਂ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਲੋਕ ।

ਮਮਤਾ, ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਹਾਲੇ ਤਕ ਬਾਕੀ ਹੈ,
ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਵੀ ਉੱਤੇ ਕਰਜ਼ ਚੜਾਈ ਬੈਠੇ ਲੋਕ ।

ਘਰ ਵੰਡੇ ਹਨ ਜ਼ਰ ਵੰਡੇ ਹਨ ਵੰਡ ਲਏ ਹਨ ਸਾਕ,
ਪਾਣੀ ਉੱਤੇ ਵੀ ਹੁਣ ਲੀਕਾਂ ਪਾਈ ਬੈਠੇ ਲੋਕ ।

ਸ਼ਰਮ ਹਯਾ ਗੈਰਤ ਇੱਜ਼ਤ ਮਰਯਾਦਾ 'ਲਾਲੀ' ਵੇਚ,
ਖੁਦ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਵੀ ਫ਼ਰਦ ਕਟਾਈ ਬੈਠੇ ਲੋਕ ।

ਜਰੂਰਤ ਜਦ ਪਵੇ ਉਸਨੂੰ, ਖੁਦਾ ਮੈਨੂੰ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ,
ਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦੇ ਪੱਥਰ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਲਈ ਵਿਕਾ ਦਿੰਦਾ।

ਮੇਰੀ ਹਰ ਇਕ ਖੁਸ਼ੀ ਉੱਤੇ, ਹੈ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਉਸਨੇ,
ਕਿਤੇ ਮਤਲਬ ਮੁਹੱਬਤ ਦਾ, ਕੋਈ ਉਸਨੂੰ ਸਿਖਾ ਦਿੰਦਾ।

ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਕੀ ਕੀ, ਉਦੋਂ ਮਸਤਕ 'ਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਉਹ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਦੇਖਦੇ ਹੀ ਸਾਰ, ਅਪਣਾ ਸਿਰ ਝੁਕਾ ਦਿੰਦਾ।

ਪਰਾਪਤ ਜੋ ਅਸੀਂ ਕੀਤਾ, ਮੁਸ਼ਕੱਤ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ,
ਇਹ ਸਾਡਾ ਪਰਖਿਆ ਹੋਇਆ, ਨਾ ਕੁਝ ਵੀ ਦੂਸਰਾ ਦਿੰਦਾ।

ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਖੇਡਦਾ ਹੈ ਨਾਲ ਮੇਰੇ, ਖੇਡ ਐਸੀ ਉਹ,
ਜਦੋਂ ਹਾਰਨ ਮੈਂ ਲਗਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਜਿਤਾ ਦਿੰਦਾ।

ਅਸਾਡੇ ਜੋਸ਼ ਵਿਚ ਭਰਿਆ, ਨਾ ਹਾਲੇ ਸੇਕ ਲਾਵੇ ਦਾ,
ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਜੋਸ਼ ਮੱਠਾ, ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹੀ ਦਬਾ ਦਿੰਦਾ।

ਮੇਰਾ ਸੱਚੀਂ ਹੈ ਦਿਲ ਕਰਦਾ, ਅਦਾ ਉਸਦੀ 'ਤੇ ਮਿਟ ਜਾਵਾਂ,
ਹੈ 'ਲਾਲੀ' ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਦਾ ਉਹ, ਵਫ਼ਾ ਕਰਕੇ ਭੁਲਾ ਦਿੰਦਾ।

•

ਸੂਡ ਇਵੇਂ ਨਾ ਸਾਹ ਸਤ ਮੇਰਾ, ਦਿਲ ਮੇਰੇ ਨੂੰ ਧੜਕਣ ਦੇ,
ਚਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੀਨੇ ਵਿਚ ਭਰ ਤੂੰ, ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਨੱਚਣ ਦੇ।

ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਜੁਗਨੂੰ ਬਣ ਜੂੰ, ਦਿਨ ਚੜਦੇ ਨੂੰ ਸੂਰਜ ਵੀ,
ਨੇਰਾ ਦੂਰ ਭਜਾਵਾਂਗਾ ਮੈਂ, ਟਿਮਕਣ ਦੇ ਤੇ ਚਮਕਣ ਦੇ।

ਚੰਗੇ ਕਾਹਤੇ ਲਗਦੇ ਤੈਨੂੰ, ਰੋਂਦੇ ਲੋਕੀ ਐ ਹਾਕਿਮ,
ਹਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ, ਇਕ ਵਾਰੀ ਤਾਂ ਹੱਸਣ ਦੇ।

ਮੈਂ ਤਾ ਸਾਰੇ ਜੀਆਂ ਦੇ ਹੀ, ਸਾਹਾਂ ਅੰਦਰ ਰਚਣਾ ਹੈ,
ਸੀਤ ਹਵਾ ਦੇ ਵਾਂਗਰ ਮੈਨੂੰ, ਚਾਰ ਚੁਫੇਰੇ ਫੈਲਣ ਦੇ।

ਨਫ਼ਰਤ ਹਉਮੇ ਭੁੱਲ ਭੁਲਾ ਕੇ, ਪਿਆਰ ਦੀ ਹਾਮੀ ਭਰ ਦਿੱਤੀ,
ਸਿਮਟਣ ਦੇ ਨਾ ਬਿੰਦੂ ਵਾਂਗਰ, ਦਾਇਰੇ ਵਾਂਗਰ ਫੈਲਣ ਦੇ।

ਦੂਰ ਉਡਾ ਕੇ ਲੈ ਜਾ ਬੱਦਲ, ਦਰਿਆ, ਸਾਗਰ ਦੇ ਕੋਲੋਂ,
ਔੜਾਂ ਮਾਰੀ ਭੂਮੀ 'ਤੇ ਜਾਂ, ਤਪਦੇ ਥਲ 'ਤੇ ਬਰਸਣ ਦੇ।

ਸਾਡੇ ਹੱਕ ਹਕੂਕਾਂ ਉੱਤੇ, ਅੱਖ ਟਿਕਾਈ ਬੈਠਾ ਜੋ,
ਉਸਦੇ ਨੈਣਾ ਅੰਦਰ ਸਾਨੂੰ, 'ਲਾਲੀ' ਬਣਕੇ ਰੜਕਣ ਦੇ।

•

ਇਸ ਚਿਹਰੇ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਬੁੱਤ ਦੁਬਾਰਾ ਪੱਥਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਬੋਲਣ ਲਗਿਆਂ ਜਿਸਦੀ ਹੋਂਦ ਗਵਾਚੇ ਨਾ,
ਮਾਤਰ ਤੋਂ ਉਹ ਅੱਖਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਤੇਰਾ ਰੂਪ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇ ਜਿਸ ਅੰਦਰ,
ਉਹ ਇਕ ਐਸਾ ਚਿੱਤਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਮੇਟ ਮਿਟਾ ਕੇ ਅਪਣੀ ਹਸਤੀ ਰੂਪ ਅਕਾਰ,
ਕਿਉਂ ਇਕ ਤਾਰਾ ਅੰਬਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਚੌਂਵੀ ਘੰਟੇ ਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰਾਬਾ ਸ਼ੋਰੋ ਗੁਲ,
ਪੂਜਾ ਘਰ ਹੁਣ ਖੰਡਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਜਾਤਾਂ ਰੰਗ ਨਸਲ ਵਿਚ ਫਸਿਆ ਇਹ ਬੰਦਾ,
ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

‘ਲਾਲੀ’ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤਾਂਘ ਨਹੀਂ ਕੁਝ ਬਣਨੇ ਦੀ,
ਸਰਵਣ ਵਰਗਾ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਤੁਹਾਡੇ ਰੂਪ ਦੇ ਵਾਂਗਰ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਲਹਿਣ ਦੀ ਹਸਰਤ,
ਬੁਲਾਵਾਂ ਕੋਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਗਜ਼ਲ ਹੈ ਕਹਿਣ ਦੀ ਹਸਰਤ ।

ਸਮੁੰਦਰ ਦੀ ਹੈ ਇੱਛਾ ਕੀ, ਨਦੀ ਵੀ ਜਾਣਦੀ ਸਭ ਕੁਝ,
ਨਦੀ ਨੂੰ ਫਿਰ ਵੀ ਲੈ ਡੁੱਬੀ ਨਦੀ ਦੇ ਵਹਿਣ ਦੀ ਹਸਰਤ ।

ਅਸੀਂ ਵੀ ਧਾਰ ਲੈਣੇ ਹਨ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸ਼ਸਤਰ,
ਤੁਹਾਡਾ ਜ਼ੁਲਮ ਭੋਰਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਹਿਣ ਦੀ ਹਸਰਤ ।

ਇਮਾਰਤ ਨਾਲ ਕੀ ਬੀਤੀ ਇਹ ਖੰਡਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਸਭ,
ਕਿ ਏਨੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਛੇਤੀ ਸੀ ਉਸਦੀ ਢਹਿਣ ਦੀ ਹਸਰਤ ।

ਦਿਖਾ ਕੇ ਚੋਗ ਮਨ ਭਾਂਉਦਾ ਉਹ ਪੰਛੀ ਕੈਦ ਕਰਦੇ ਹਨ,
ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪੁਛਦੇ ਹੈ ਕਿੱਥੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਹਸਰਤ ।

ਜਦੋਂ ਤਕ ਮਨ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਹੰਕਾਰ ਮਿਟ ਜਾਂਦਾ,
ਅਸੀਂ ਵੀ ਪਾਲ ਕੇ ਰੱਖੀ ਹੈ ਮਨ ਵਿਚ ਖਹਿਣ ਦੀ ਹਸਰਤ ।

ਸਮਰਪਤ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ ਇਹ ਗ਼ਜ਼ਲ ‘ਤਨਵੀਰ’ ਵੀਰੇ ਨੂੰ,
ਜੇ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ‘ਲਾਲੀ’ ਗ਼ਜ਼ਲ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਦੀ ਹਸਰਤ

ਹੈ ਭੇਦ ਭਾਵ ਕਰਦਾ, ਕਿਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਮਾਨਾ,
ਸਾਰੇ ਹੀ ਆਪਣੇ ਨੇ, ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਬਿਗਾਨਾ ।

ਰਾਤਾਂ ਦੇ ਪਹਿਰ ਅੰਦਰ, ਅਕਸਰ ਇਵੇਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ,
ਚਮਕੇ ਜੋ ਬਣਕੇ ਜੁਗਨੂੰ, ਉਹ ਹੀ ਬਣੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ।

ਚਿੜੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖ ਦੇਵੋ, ਅਪਣੇ ਪਰਾਂ ਨੂੰ ਤੋਲਣ,
ਉਡਣਾ ਤੇ ਚੋਗ ਚੁਗਣਾ, ਜੀਵਨ ਦਾ ਹੈ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ।

ਪਾਗਲ ਸਮਝ ਕੇ ਉਸਦੇ, ਪੱਥਰ ਨਾ ਮਾਰ ਸਕਦਾ,
ਮੰਜਨੂੰ ਦੇ ਵਾਂਗ ਲਾਇਆ, ਹੁੰਦਾ ਅਗਰ ਯਰਾਨਾ ।

ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਫੁੱਲ ਫੜਕੇ, ਮਿਲ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿੱਤਰ,
ਤੀਰਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦੇ ਤੂੰ, ਤੇ ਭੰਨ ਦੇ ਕਮਾਨਾ ।

ਮਿਲਦਾ ਸਕੂਨ ਮੈਨੂੰ, ਅਲਫ਼ਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਅਪਣੇ,
ਹੁਣ ਗਾ ਰਹੇ ਨੇ ਲਕੀ, ਲਿਖਿਆ ਮੇਰਾ ਤਰਾਨਾ ।

ਰੰਗਾਂ 'ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨੂੰ, ਇੱਕੋ ਸਮਾਨ ਦੇਖਾਂ,
'ਲਾਲੀ' ਦੇ ਜੀਣ ਦਾ ਇਕ, ਇਹ ਵੀ ਤਾਂ ਹੈ ਬਹਾਨਾ

ਕੁਝ ਪਲਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਮਿਲ ਕੇ ਜੁਦਾ ਹੋ ਗਿਆ,
ਪਾਕ ਰਿਸ਼ਤਾ ਸੀ ਜੋ ਉਹ ਫ਼ਨਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਇਹ ਤਾਂ ਹਉਮੈ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਮੁਨਾਸਿਬ ਨਾ ਸੀ,
ਪਿਆਰ ਕੋਲੋਂ ਜੋ ਦੀਪਕ ਜਗਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਮੈਂ ਹਨੇਰੇ ਤੋਂ ਉਸਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਬੜਾ,
ਵਿੱਚ ਚਾਨਣ ਦੇ ਉਹ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਮੈਂ ਤਾਂ ਚੇਤੇ ਅਚੇਤੇ ਵੀ ਲੱਭਦਾ ਰਿਹਾ,
ਕੀ ਗਵਾਚਾ ਉਹ ਮੇਰਾ ਪਤਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਓਸ ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਤੱਕਿਆ ਸੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਬਸ,
ਬਣ ਕੇ 'ਲਾਲੀ' ਉਹ ਮੇਰੀ ਅਦਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਕੰਧਾਂ ਥੱਲੇ ਜੇ ਪੱਕੀ ਬੁਨਿਆਦ ਨਹੀਂ ।
ਚਿਰ ਤੀਕਰ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਘਰ ਆਬਾਦ ਨਹੀਂ ।

ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਪਰਚਮ ਉਸਨੇ ਚੁਕਣਾ ਹੈ,
ਜਿਸਨੂੰ ਲਗਦਾ ਉਹ ਹਾਲੇ ਆਜ਼ਾਦ ਨਹੀਂ ।

ਕੀ ਕੀ ਭਰਿਆ ਹੈ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਵਿਚ,
ਭਾਂਡੇ ਨੂੰ ਤਾਂ ਰਹਿਣਾ ਕੁਝ ਵੀ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ।

ਸਿਰ 'ਤੇ ਕੱਢਣ ਬੰਨ ਕੇ ਜਿਹੜਾ ਤੁਰਿਆ ਹੈ,
ਉਸਨੂੰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕੋਈ ਬਰਬਾਦ ਨਹੀਂ ।

ਗੋਦ ਖਿਡਾ ਤੂੰ ਬਾਲਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਬੇਘਰ ਨੇ,
ਕੀ ਹੋਇਆ ਜੇ ਤੇਰੇ ਘਰ ਔਲਾਦ ਨਹੀਂ ।

ਰੁਸਿਆ ਰੁਸਿਆ ਲਗਦੈ 'ਲਾਲੀ' ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੋਂ,
ਬੁਝਿਆ ਬੁਝਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਦਿਲ ਸ਼ਾਦ ਨਹੀਂ ।

ਅਮਰਿਤ ਵੇਲੇ, ਸਿਖਰ ਦੁਪਹਿਰੇ, ਸ਼ਾਮ ਢਲੇ,
ਕਿਹੜੇ ਪਲ 'ਲਾਲੀ' ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ।

ਜੋ ਚੁੱਭੇ ਖ਼ਾਰ ਸਾਰੇ ਹੀ, ਕੋਈ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਸਹਿ ਜਾਵੇ ।
ਹੁਸਨ ਦੇ ਵਾਰ ਸਾਰੇ ਹੀ, ਕੋਈ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਸਹਿ ਜਾਵੇ ।

ਸੁਆਰਥ ਵਾਸਤੇ ਚੰਗੇ ਭਲੇ, ਮਾਰੇ ਜੋ ਮਨ ਅੰਦਰ,
ਮਰੇ ਕਿਰਦਾਰ ਸਾਰੇ ਹੀ, ਕੋਈ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਸਹਿ ਜਾਵੇ ।

ਉਦ੍ਰੀ ਦੀਵਾਨਗੀ ਹੈ ਜੋ, ਮੁਹੱਬਤ ਵਿਚ ਤੁਸਾਂ ਵੱਲੋਂ,
ਕਰੇ ਪਰਹਾਰ ਸਾਰੇ ਹੀ, ਕੋਈ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਸਹਿ ਜਾਵੇ ।

ਕਦੇ ਉਹ ਹੁਕਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ, ਕਦੇ ਫਰਮਾਨ ਘੱਲ ਦੇਵੇ,
ਉਦ੍ਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਾਰੇ ਹੀ, ਕੋਈ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਸਹਿ ਜਾਵੇ ।

ਕਿਸੇ ਦੀ ਜਾਨ ਚੱਲੀ ਹੈ, ਵਫ਼ਾ ਵਿਚ ਫਿਰ ਵੀ 'ਲਾਲੀ'ਦੀ,
ਨਜ਼ਰ ਦੇ ਵਾਰ ਸਾਰੇ ਹੀ, ਕੋਈ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਸਹਿ ਜਾਵੇ ।

ਖੰਡਰ ਵਰਗਾ ਹੋਵਾਂ, ਏਨੀ ਇੱਛਾ ਹੈ,
ਕੱਲਾ ਬਹਿ ਕੇ ਰੋਵਾਂ, ਏਨੀ ਇੱਛਾ ਹੈ।

ਪੀੜਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਬਾਰਿਸ਼ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਆਵੇ,
ਹੰਝੂ ਬਣ ਮੈਂ ਚੋਵਾਂ, ਏਨੀ ਇੱਛਾ ਹੈ।

ਜੰਗਲ ਬੂਟੀ ਮੇਰੇ ਸੀਨੇ ਉੱਗ ਆਵੇ
ਭਾਰ ਜੜ੍ਹਾਂ ਦਾ ਢੋਵਾਂ, ਏਨੀ ਇੱਛਾ ਹੈ।

ਤਿੜਕੇ ਤਿੜਕੇ ਖਾਬ ਪਏ ਨੇ ਹਰ ਪਾਸੇ
ਸੂਲੀ ਵਿੱਚ ਪਿਰੋਵਾਂ, ਏਨੀ ਇੱਛਾ ਹੈ,

ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਨਿੱਤ ਹਵਾ ਵਿਰਲਾਪ ਕਰੇ,
ਉਸ ਦੇ ਗਲ ਲੱਗ ਰੋਵਾਂ, ਏਨੀ ਇੱਛਾ ਹੈ,

ਸੂਰਜ ਦੀ 'ਲਾਲੀ' ਤੇ ਪੂਰਨਮਾਸੀ ਤੋਂ,
ਅਪਣਾ ਆਪ ਲੁਕੋਵਾਂ, ਏਨੀ ਇੱਛਾ ਹੈ,

ਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਨੇ ਰੋਏ ਹੂ -ਬ-ਹੂ।
ਜੀ ਰਹੇ ਪਲ ਪਲ ਤੇ ਮੋਏ ਹੂ-ਬ-ਹੂ।

ਔਕੜਾਂ ਵਿੱਚ ਯਾਦ ਆਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ,
ਮਾਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਨੈਣ ਚੋਏ ਹੂ -ਬ-ਹੂ।

ਜਿਸ ਜਗਾ ਤੋਂ ਜਾ ਕੇ ਮੈਂ ਹਾਂ ਵੇਖਦਾ,
ਦਿਸ ਰਹੇ ਟਿੱਬੇ ਤੇ ਟੋਏ ਹੂ-ਬ-ਹੂ।

ਢੋ ਰਹੇ ਨੇ ਲੋਕ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ,
ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਹੁਣ ਕੌਣ ਢੋਏ ਹੂ-ਬ-ਹੂ।

ਜੰਗ ਦਾ ਅੰਜਾਮ ਲਾਲੀ ਇਹ ਸਦਾ,
ਜਿੱਤ ਬਰਾਬਰ ਹਾਰ ਰੋਏ ਹੂ-ਬ-ਹੂ।

ਵਕਤ ਦੇ ਪੰਨੇ ਤੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਲਿਖ ਕੇ ਰੋ ਪਿਆ,
ਚੜ ਰਹੀ ਇਸ ਧੁੱਪ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸ਼ਾਮ ਲਿਖ ਕੇ ਰੋ ਪਿਆ।

ਹਾਦਸਾ ਦਰ ਹਾਦਸਾ ਪਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਰੁਕਦੀ ਨਹੀਂ,
ਮੈਂ ਹੁਣੇ ਕਿਉਂ ਏਸ ਦਾ ਅੰਜ਼ਾਮ ਲਿਖ ਕੇ ਰੋ ਪਿਆ।

ਕੀ ਸਮੁੰਦਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕੀ ਨਦੀ ਦੀ ਚਾਲ ਹੈ?
ਉਹ ਨਦੀ ਦੀ ਹਿੱਕ ਤੇ ਕਿਉਂ ਅੱਜ ਦਾਮ ਲਿਖ ਕੇ ਰੋ ਪਿਆ।

ਇਸ਼ਕ ਉਸ ਦੇ ਨੂੰ ਮੈਂ ਜੇ ਸਿਜਦਾ ਕਰਾਂ ਤਾਂ ਗਲਤ ਹੈ,
ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਜੋ ਖੁਦ ਬਦਨਾਮ ਲਿਖ ਕੇ ਰੋ ਪਿਆ।

ਕਰ ਲਵੇ ਬਦਨਾਮ 'ਲਾਲੀ', ਮੈਂ ਨਾ ਉਸਦੇ ਮੋਚ ਦਾ,
ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਅੱਜ ਹੀ ਅੰਜ਼ਾਮ ਲਿਖ ਕੇ ਰੋ ਪਿਆ।

ਨੇਰਿਆਂ ਤੇ ਬੰਦਿਆਂ ਵਿਚ ਜੀ ਰਹੀ ਹੈ ਪੌਣ ਕਿਉਂ?
ਖੁਦ ਦੀ ਛਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖ ਕੇ ਗਿਰਵੀ ਬਿਰਖ 'ਲਾਲੀ' ਰੋਣ ਕਿਉਂ?

ਸ਼ੀਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਕਰਕੇ ਟੁਕੜੇ ਲਾ ਲਏ ਸਰਦਲ ਤੇ ਉਸ,
ਅਕਸ ਟੁਕੜੇ ਹੁਣ ਵੀ ਉਸਦਾ ਪੂਰਾ ਹੀ ਦਿਖਲਾਉਣ ਕਿਉਂ?

ਛਾਂ ਉਧਾਰੀ ਓਸ ਦੀ, ਨੀਲਾਮ ਖੁਦ ਨੂੰ ਕਰ ਰਿਹਾ,
ਬੋਟ ਐਸੇ ਰੁੱਖ ਦੀ ਛਾਵੇਂ ਬੇਫਿਕਰ ਹੋ ਸੌਣ ਕਿਉਂ?

ਹਿਜਰ ਦਾ ਕੈਸਾ ਸੀ ਮੰਜ਼ਰ, ਇਸ਼ਕ? ਬੇਬਸ ਹੋ ਗਿਆ,
ਤੌਰ ਨੂੰ ਗਸ਼ ਪੈ ਗਈ ਤੇ ਠੱਲ ਗਈ ਸੀ ਪੌਣ ਕਿਉਂ?

ਮੈਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਣ ਦਾ ਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ ਕਦੇ,
ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਆਖ 'ਲਾਲੀ' ਮਨ ਮੇਰਾ ਪਰਚਾਉਣ ਕਿਉਂ?

ਜੀਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰਹੀ ਨਾ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਕੀ ਕਰਾਂ।
ਚਾਅ ਅਧੂਰੇ ਮਰ ਗਏ ਸਭ, ਇਸ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਕੀ ਕਰਾਂ?

ਦਿਨ ਚੜ੍ਹੇ ਫਿਰ ਦਿਨ ਢਲੇ ਰਾਤ ਸੀ ਹੁਣ ਸ਼ਾਮ ਹੈ,
ਹੈ ਸਵੇਰਾ ਜਾਂ ਹਨੇਰਾ, ਚਾਨਣੀ ਦਾ ਕੀ ਕਰਾਂ?

ਮੇਰਿਆਂ ਨੈਣਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਭਾਲ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਕਹੋ, ‘
ਜੇ ਦੁਆਵਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਉਹ, ਬੰਦਗੀ ਦਾ ਕੀ ਕਰਾਂ?’

ਬਾਲ ਹੈ ਪੁੱਤਰ ਵੀ ਹੈ, ਨੂੰਹ ਵੀ ਹੈ ਤੇ ਘਰ ਵੀ ਹੈ,
ਸ਼ੋਰ ਦੇ ਵਿਚ ਮੈਂ ਗਵਾਚੀ, ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦਾ ਕੀ ਕਰਾਂ?

ਕਿਉਂ ਕੁਰੇਦਾਂ ਜ਼ਖ਼ਮ ਅਪਣੇ, ਹੱਸ ਰਿਹਾ ‘ਲਾਲੀ’ ਕੋਈ,
ਦਿਲ ਨਹੀਂ, ਦਿਲਬਰ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਦਿਲਲਗੀ ਦਾ ਕੀ ਕਰਾਂ?

ਉਦਾਸੀ ਦਾ ਇਹ ਆਲਮ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ
ਤੇ ਲੋਅ ਦੀਵੇ ਦੀ ਮੱਧਮ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ।

ਮੇਰੇ ਅਹਿਸਾਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਹੁਣ ਅਹਿਸਾਸ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ
ਖਿਜ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਇਹ ਮੌਸਮ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ।

ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਭਟਕਦਾ ਇਨਸਾਨ ਰਿਹਾ ਮੁਹਬਾਜ਼ ਤੇਰਾ ਹੀ,
ਬੜੇ ਚਿਰ ਤੋਂ ਇਹ ਗੁੰਮ ਸੁਮ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ।

ਹੁਣੇ ਆਹਟ ਜਿਹੀ ਹੋਈ, ਹੁਣੇ ਫਿਰ ਆਸ ਹੈ ਟੁੱਟੀ,
ਇਹ ਹਰ ਪਲ ਹੀ, ਇਹ ਹਰਦਮ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ।

ਬਾਂਸੁਰੀ ਦਾ ਮੀਤ ਹੋਣਾ ਲੋਚਦਾ ਹੈ,
ਸ਼ੋਰ ਵੀ ਸੰਗੀਤ ਹੋਣਾ ਲੋਚਦਾ ਹੈ।

ਸੱਚ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਏਨਾ ਨੂਰ ਝਲਕੇ,
ਝੂਠ ਹੁਣ ਭੈਅ ਭੀਤ ਹੋਣਾ ਲੋਚਦਾ ਹੈ।

ਉਸਦਿਆਂ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਚ ਏਨੀ ਹੈ ਰਵਾਨੀ,
ਗੀਤ ਇੱਕ ਪ੍ਰਗੀਤ ਹੋਣਾ ਲੋਚਦਾ ਹੈ।

ਨਫ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਸੇਕ ਤੋਂ ਜੋ ਅੱਕ ਚੁੱਕਾ,
ਯੱਖ ਠੰਡਾ ਸ਼ੀਤ ਹੋਣਾ ਲੋਚਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਨਹੀਂ ਹਟਿਆ ਕਦੇ ਵੀ ਦਿਲ ਦੁਖਾਉਣੋਂ,
ਫਿਰ ਕਿਵੇਂ ਮਨ-ਜੀਤ ਹੋਣਾ ਲੋਚਦਾ ਹੈ।

ਪਤਝੜਾਂ ਵਿਚ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦਾ ਰੁੱਖ ਜਿਹੜਾ,
ਪਤਝੜਾਂ ਦਾ ਗੀਤ ਹੋਣਾ ਲੋਚਦਾ ਹੈ।

ਨਿਤ ਭਰੇ 'ਲਾਲੀ' ਉਹ ਹਰ ਲਾਚਾਰ ਅੰਦਰ।
ਉਹ ਨਵੀਂ ਇੱਕ ਗੀਤ ਹੋਣਾ ਲੋਚਦਾ ਹੈ।

ਜੀ ਲਵਾਂਗਾ ਮਰ ਲਵਾਂਗਾ ਰੋਜ਼ ਹੀ ।
ਹਰ ਤਸੀਹਾ ਜਰ ਲਵਾਂਗਾ ਰੋਜ਼ ਹੀ ।

ਸਾਂ ਮੁਕੰਮਲ ਤਿੜਕਨੇ ਦੇ ਸੋਗ ਦੀ,
ਪੀੜ ਮੱਥੇ ਭਰ ਲਵਾਂਗਾ ਰੋਜ਼ ਹੀ ।

ਰਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰਹਿਣਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ,
ਯਾਤਰਾ ਮੈਂ ਕਰ ਲਵਾਂਗਾ ਰੋਜ਼ ਹੀ ।

ਰੁੱਖ ਮੇਰੇ ਆਣ ਮੱਥੇ ਉਗ ਪਿਆ,
ਜੜ੍ਹ 'ਚ ਹੰਝੂ ਭਰ ਲਵਾਂਗਾ ਰੋਜ਼ ਹੀ ।

ਤੂੰ ਨਦੀ ਨੂੰ ਆਖ ਵਗਦੀ ਹੀ ਰਹੇ,
ਪਿਆਸ ਹੋਠੀਂ ਧਰ ਲਵਾਂਗਾ ਰੋਜ਼ ਹੀ ।

ਉਹ ਤਰਾਜੂ ਨਾਲ ਪੀੜਾਂ ਤੋਲਦਾ,
ਮੈਂ ਵੀ ਪੱਲਾ ਭਰ ਲਵਾਂਗਾ ਰੋਜ਼ ਹੀ ।

ਦੇ ਗਿਆ ਸੂਰਜ ਜੋ 'ਲਾਲੀ' ਨੂੰ ਸਰਾਪ,
ਸੇਕ ਦੇ ਵਿਚ ਠਰ ਲਵਾਂਗਾ ਰੋਜ਼ ਹੀ ।

ਮੇਰੀ ਕਵਿਤਾ ਓਨੀ ਦੇਰ ਮੁਕੰਮਲ ਹੈ।
ਜਦ ਤਕ ਤੇਰੇ ਨੈਣਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਕੱਜਲ ਹੈ।

ਚੀਖ ਤੇਰੀ ਹੁਣ ਪੀੜਾਂ ਦੀ ਮੁਹਬਾਜ਼ ਨਹੀਂ,
ਸੋਚ ਤੇਰੀ ਜਦ ਖੁਦ ਹੀ ਏਨੀ ਕਾਤਿਲ ਹੈ।

ਫੇਰ ਗਵਾਚਾ ਉਸਦੇ ਨੈਣਾਂ ਅੰਦਰ ਮੈਂ,
ਫੈਲੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਨੈਣੀਂ ਕੱਜਲ ਹੈ।

ਪੈਰ ਜੋ ਬੇੜੀ ਹਾਰ ਗਲੇ ਦਾ ਬਣ ਜਾਊ,
ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤੇਰੇ ਨੈਣਾਂ ਵਿਚ ਜੇ ਹਰ ਪਲ ਹੈ।

ਖਿੜਨਾ ਉਸਨੇ ਹਰ ਹੀਲੇ ਹੀ ਖਿੜ੍ਹ ਜਾਣਾ,
ਚਾਰ-ਚੁਫੇਰੇ ਬੇਸ਼ਕ ਬੰਜਰ ਦਲਦਲ ਹੈ।

ਤੇਰੇ ਮੱਥੇ ਸੂਰਜ ਭਖਦਾ ਹਰ ਵੇਲੇ,
ਧਰਤੀ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਤੇਰੀ ਹਲਚਲ ਹੈ।

ਰਸਮਾਂ ਵਾਲਾ ਭਾਰ ਉਠਾ ਜੇ ਮਨ ਮੰਨੇ।
'ਲਾਲੀ' ਜੀਕਣ ਹਰ ਕੋਈ ਤਾਂ ਪਾਗਲ ਹੈ।

ਸੁਣਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕੋਈ, ਕੋਈ ਨਾ ਵੇਖਦਾ ਹੈ,
ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਤੇਰੇ ਨਾ ਮੇਚ ਦਾ ਹੈ।

ਰਾਹਾਂ ਕਦੇ ਨਾ ਪੁਛਣ ਰਾਹੀਂ ਦੀ ਜਾਤ ਕਿਹੜੀ?
ਕਿਹੜੇ ਗਰਾਂ ਦਾ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਕਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਹੈ?

ਕਬਰਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣੀ ਮੁਮਕਿਨ ਕਦੇ ਨਾ ਲੋਕੋ,
ਬੰਦੇ ਦਾ ਇਹ ਠਿਕਾਣਾ, ਬੰਦੇ ਦੇ ਮੇਚ ਦਾ ਹੈ।

ਸੰਭਵ ਹੈ ਤੇਰੇ ਦਰ ਤੇ ਆ ਕੇ ਉਹ ਪਿਘਲ ਜਾਵੇ,
ਮਸਲਾ ਇਹ ਦਰਦ ਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਸੇਕ ਦਾ ਹੈ।

ਤੇਰੀ ਗਲੀ ਚ ਆ ਕੇ ਕਿਉਂ ਪੈਰ ਡਗਮਗਾਏ,
ਇਹ ਵਹਿਮ ਸੀ ਕਿ ਸਾਇਆ ਜੋ ਤੇਰੇ ਭੇਸ ਦਾ ਹੈ।

ਪੜ੍ਹਾਂ ਚਿਹਰੇ ਬਰੀਕੀ ਨਾਲ ਫਿਰ ਕੁਝ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ,
ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅੱਜ ਕੱਲ ਇਵੇਂ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੋੜ ਤੇ ਆ ਕੇ ਮਿਲੀਂ ਤੇਰਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ,
ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਮੈਂ ਇਹੋ ਫਰਿਆਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਕਤਰਾ ਲਿਖ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਅਗਰ ਕਤਰਾ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇਂ,
ਲਵਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸੁਮੋ ਅੰਦਰ ਤੇ ਫਿਰ ਆਬਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਮੇਰੇ ਫਤਵੇ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਲੋਕ ਕਿਉਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹੁੰਦੇ ਨੇ,
ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਕੇ ਝਾਂਸੇ ਵਿਚ ਮੈਂ ਸਭ ਬਰਬਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਰੰਗ ਵਿਚ ਹੈ, ਗਜ਼ਲ ਦਾ ਸ਼ਿਅਰ ਹੈ ਆਖਿਰ,
ਮੈਂ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਮਸਤਕ ਝੁਕਾ ਇਰਸ਼ਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਬੜੀ ਹੀ ਆਸ 'ਲਾਲੀ' ਨੂੰ ਉਸਾਰੇਗਾ ਉਹ ਮੁੜ ਮੈਨੂੰ,
ਮੈਂ ਖੰਡਰ ਵਿਚ ਇਕੱਲਾ ਹਾਂ, ਅਜੇ ਵੀ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਕਬਰਾਂ ਵਿਚ ਆਰਾਮ ਜਿਹਾ ਏ,
ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਜੋ ਨਾਮ ਜਿਹਾ ਏ।

ਕਬਰਾਂ ਅੰਦਰ ਚੁੱਪ ਬਬੇਰੀ,
ਲਾਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਕੌਹਰਾਮ ਜਿਹਾ ਏ।

ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਹੁਣ ਮਾਰ ਮੁਕਾਓ,
ਸਾਹਾਂ ਦਾ ਬਸ ਨਾਮ ਜਿਹਾ ਏ।

ਪਾਗਲ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਾਂ
ਸਾਥ ਤੇਰਾ ਬਦਨਾਮ ਜਿਹਾ ਏ।

ਤੇਰਾ ਗਮ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਾਂ ਜੇ .
ਮੇਰਾ ਗਮ ਤਾਂ ਆਮ ਜਿਹਾ ਏ।

ਸੂਰਜ ਤੇ 'ਲਾਲੀ' ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ
ਮੀਰਾ ਲਈ ਬਸ ਸ਼ਾਮ ਜਿਹਾ ਏ।

ਅਪਣਾ ਆਪ ਮੁਕਾਉਣ ਲਈ ਮੈਂ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ,
ਜ਼ੋਰੇ ਵਿੱਚ ਸਮਾਉਣ ਲਈ ਮੈਂ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ।

ਸਿਮਟਣ ਦੀ ਹਸਰਤ ਹੋਵੇ ਨਾ ਬਿਖਰਣ ਦੀ,
ਬਿੰਦੂ ਰੋਜ਼ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੈਂ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ।

ਹਾਲੇ ਵੀ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਪੀੜਾਂ, ਨਾਮ ਤੇਗਾ,
ਤੇਰੀ ਛਾਪ ਲੁਕਾਉਣ ਲਈ ਮੈਂ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ।

ਬਿਖਰੇ ਹੋਏ ਪੈਂਡੇ ਮਿਹਣੇ ਮਾਰਨ ਨਾ,
ਪੈੜਾਂ ਹੋਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੈਂ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ।

ਯਾਦਾਂ ਦੀ ਮੈਂ ਰੇਤ ਨੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਛਾਣ ਰਿਹਾਂ,
ਵਾਦਾ ਇੱਕ ਪਰਤਾਉਣ ਲਈ ਮੈਂ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ।

ਅਪਣੀ ਪੀੜ ਨੂੰ ਤੇਰੀ ਆਖਾਂ, ਮੁਨਕਰ ਹਾਂ,
ਧੜਕਣ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਮੈਂ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ।

‘ਲਾਲੀ’ ਬਾੜੋਂ ਸੂਰਜ ਬੁਝਿਆ ਬੁਝਿਆ ਹੈ,
ਸੂਰਜ ਮੁੜ ਚਮਕਾਉਣ ਲਈ ਮੈਂ ਜਿਉਂਦਾ ਹਾਂ।

ਸੂਰਜ ਦੇ ਲਬਾਂ ਉੱਤੇ, ਇੱਕ ਨਾਮ ਅਜੇ ਵੀ ਹੈ,
ਪਰ ਨਾਮ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਿਚ ਦਾਮ ਅਜੇ ਵੀ ਹੈ।

ਸਾਗਰ ਤੋਂ ਬਣਾਂ ਹੰਝੂ, ਜੇ ਪਿਆਸ ਜਤਾਵੇਂ ਤੂੰ,
ਇਸ ਪਿਆਰ 'ਚ ਆਉਣਾ ਇਹ ਅੰਜ਼ਾਮ ਅਜੇ ਵੀ ਹੈ।

ਬਣ ਕੇ ਤੂੰ ਹਵਾ ਵਿਚਰੀਂ, ਕੰਧਾਂ ਤੋਂ ਨਾ ਘਬਰਾਵੀਂ,
ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਹਰ ਕੰਧ ਤਾਂ ਬਦਨਾਮ ਅਜੇ ਵੀ ਹੈ।

ਪਤਝੜ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ, ਬਿਰਖਾਂ ਤੋਂ ਝੜੇ ਪੱਤੇ,
ਬਿਰਖਾਂ ਤੇ ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਅਜੇ ਵੀ ਹੈ।

ਇਸ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਬਾਜ਼ੀ ਵਿਚ, ਧੁੱਪ ਰਾਤ ਮਿਲੇ ਹੁਣ ਤੱਕ,
‘ਲਾਲੀ’ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਤਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਾਮ ਅਜੇ ਵੀ ਹੈ।

ਖੁਦ ਨੂੰ ਅਵਾਜ਼ ਦੇਣੀ, ਖੁਦ ਹੀ ਅਵਾਜ਼ ਹੋਣਾ,
ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਬੜਾ ਹੈ ਯਾਰੋ, ਤਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸਾਜ਼ ਹੋਣਾ।

ਭਟਕੇ ਜਿਹੇ ਮੈਂ ਰਾਹ ਤੇ ਹੁਣ ਤੁਰ ਰਿਹਾਂ ਇਕੱਲਾ,
ਪੈੜਾਂ ਚ ਜ਼ਬਤ ਹੋ ਕੇ ਫਿਰ ਮੈਂ ਵੀ ਰਾਜ਼ ਹੋਣਾ।

ਪੈਰਾਂ ਚ ਰੋਲ ਦਿੱਤਾ ਉਸਦਾ ਵਜੂਦ ਸਾਰਾ,
ਉਸਨੂੰ ਤਾਂ ਇਹ ਯਕੀਨ ਸੀ ਮਿੱਟੀ ਵੀ ਤਾਜ਼ ਹੋਣਾ।

ਟੁਕੜੇ ਮੈਂ ਕਰਕੇ ਵੇਖਾਂ, ਫਿਰ ਵੀ ਹੈ ਅਕਸ ਪੂਰਾ,
ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਨੂੰ ਕਿੰਝ ਸਿਖਾਵਾਂ, ਮੈਥੋਂ ਨਰਾਜ਼ ਹੋਣਾ।

ਉਸਤੋਂ ਬਗੈਰ ਕੁਝ ਨਾ, ਕੋਈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸੋ,
ਸੂਰਜ ਬਗੈਰ ਮੇਰਾ ਕਿੱਦਾਂ ਅਗਾਜ਼ ਹੋਣਾ।

ਹਾਦਸੇ ਨੂੰ ਟੋਲਦਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਉਹ
ਖੁਦ ਹੀ ਖੁਦ ਨੂੰ ਰੋਲਦਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਉਹ।

ਧੁੱਪ ਪਿੰਡੇ ਲੈ ਕੇ ਫਿਰਦਾ ਦਰ ਬ ਦਰ
ਛਾਂ ਬਰਾਬਰ ਤੋਲਦਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਉਹ।

ਮੌਤ ਪਹਿਰਾ ਦੇ ਰਹੀ, ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ,
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸੰਗ ਬੋਲਦਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਉਹ।

ਪੀੜ ਦੀ ਮੁਨਿਆਦ ਨਾਪਣ ਵਾਸਤੇ,
ਫੱਟ ਦਿਲ ਦੇ ਬੋਲਦਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਉਹ।

ਕੀ ਕਰੂ ਇਤਬਾਰ ਹੁਣ ਇਤਬਾਰ ਦਾ,
ਚੁੱਪ ਜਿੰਨਾ ਬੋਲਦਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਉਹ।

ਸੂਰਜਾਂ ਦੀ ਪੀੜ ਤੋਂ ਵਾਕਿਫ਼ ਨਹੀਂ,
ਧੁੱਪ 'ਚ ਖੁਦ ਨੂੰ ਘੋਲਦਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਉਹ।

ਮੈਂ ਬੀਜਾਂ ਬੀਜ ਚਾਨਣ ਦੇ, ਉਪਜਦਾ ਹੋਰ ਹੀ ਕੁਝ ਹੈ ।
ਇਹ ਦਿਲ ਮੇਰਾ ਤਾਂ ਹੈ ਪੱਥਰ, ਧੜਕਦਾ ਹੋਰ ਹੀ ਕੁਝ ਹੈ ।

ਨਜ਼ਰ ਤਿਰਛੀ ਤੇ ਰਾਹ ਟੇਢੀ, ਨਹੀਂ ਅਨੁਕੂਲ ਇਸ਼ਕੇ ਦੇ,
ਮੇਰੇ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਮੱਥੇ ਵਿਚ, ਭਟਕਦਾ ਹੋਰ ਹੀ ਕੁਝ ਹੈ

ਯਤੀਮੀ ਭੋਗਦੇ ਬੱਚੇ, ਤਾਂ ਖੁਦ ਹੀ ਮੌਮ ਹੁੰਦੇ ਨੇ,
ਮਗਰ ਸੀਨੇ ਲਗਾਵੇ ਤਾਂ, ਪਿਘਲਦਾ ਹੋਰ ਹੀ ਕੁਝ ਹੈ ।

ਨਦੀ ਦੀ ਪਿਆਸ ਅਣਮੁੱਕ ਹੈ, ਸਮੁੰਦਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਦੋਸ਼ੀ,
ਜੇ ਉਸਦੀ ਪੈੜ ਦੱਬੋ ਤਾਂ, ਨਿਕਲਦਾ ਹੋਰ ਹੀ ਕੁਝ ਹੈ ।

ਮੇਰੇ ਮੱਥੇ ਦੀ ਭਟਕਣ ਤਾਂ, ਹਨੇਰੇ ਦੀ ਹੀ ਸੂਚਕ ਹੈ,
ਮੈਂ ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਉਡੀਕਾਂ ਤਾਂ, ਉਗਮਦਾ ਹੋਰ ਹੀ ਕੁਝ ਹੈ ।

ਕਿਸੇ ਦਾ ਘਰ ਦਾ ਸੂਰਜ ਅੱਜ, ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜਿਆ,
ਹਨੇਰਾ ਓਸ ਘਰ ਲੇਕਿਨ ਭੜਕਦਾ ਹੋਰ ਹੀ ਕੁਝ ਹੈ ।

ਜਿਸਮ ਦੀ ਸੇਜ ਨੂੰ ਉਹ ਨਿੱਤ ਸਜਾਉਂਦੀ ਬਾਲ ਦੀ ਖਾਤਿਰ,
ਇਕੱਲਾ ਤਨ ਹੀ ਨਾ ਸਿਸਕੇ, ਵਿਲਕਦਾ ਹੋਰ ਹੀ ਕੁਝ ਹੈ ।

ਕੋਈ ਪਰਵਾਸ ਪਿੰਡੇ ਤੇ, ਜੇ ਲੱਦ ਕੇ ਤੁਰ ਪਵੇ, 'ਲਾਲੀ',
ਇਕੱਲਾ ਘਰ ਹੀ ਨਾ ਤਿੜਕੇ, ਤਿੜਕਦਾ ਹੋਰ ਹੀ ਕੁਝ ਹੈ ।

•

ਮੈਂ ਅਪਣੀ ਪੀੜ ਨੂੰ ਜਾਹਿਰ ਕਰਾਂ, ਮੁਮਕਿਨ ਨਹੀਂ ਯਾਰੋ,
ਕੋਈ ਹੰਝੂ ਵੀ ਨੈਣਾਂ ਵਿਚ ਭਰਾਂ, ਮੁਮਕਿਨ ਨਹੀਂ ਯਾਰੋ ।

ਸਮਰਪਿਤ ਹਾਂ ਖੁਦੀ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਅਪਣੀ ਖੁਦੀ ਨੂੰ ਮੈਂ,
ਖੁਦਾ ਖੁਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਲ ਕਰਾਂ, ਮੁਮਕਿਨ ਨਹੀਂ ਯਾਰੋ ।

ਮੇਰੇ ਕਿਰਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਵਤੀਰੇ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਆਖਿਰ,
ਮੈਂ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਹਰਾਂ, ਮੁਮਕਿਨ ਨਹੀਂ ਯਾਰੋ ।

ਪਰੋਸਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਨਿੱਤ ਯਾਦ ਨੂੰ ਹੁਣ ਗੀਤ ਦੇ ਟੁਕੜੇ,
ਮੈਂ ਟੁਕੜਾ ਖੁਦ ਨੂੰ ਸੋਚਾਂ ਹੁਣ ਕਰਾਂ, ਮੁਮਕਿਨ ਨਹੀਂ ਯਾਰੋ ।

ਤੇਰੀ ਹਉਮੇ ਤੋਂ ਵਾਕਿਫ਼ ਹਾਂ ਤੇ ਅਪਣੀ ਪਿਆਸ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ।
ਕਿਵੇਂ ਕਾਸੇ ਨੂੰ ਹਉਮੇ ਸੰਗ ਭਰਾਂ, ਮੁਮਕਿਨ ਨਹੀਂ ਯਾਰੋ ।

ਛੁਰੀ ਦੀ ਨੌਕ ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਨੇ ਪੁਛਦੇ ਆਖਿਰੀ ਇੱਛਾ,
ਸਬਰ ਨੂੰ ਫਿਰ ਵੀ ਮੈਂ ਹੋਠੀਂ ਧਰਾਂ, ਮੁਮਕਿਨ ਨਹੀਂ ਯਾਰੋ ।

•

ਖੰਡਰ ਵਰਗਾ ਹੋਵਾਂ, ਏਨੀ ਇੱਛਾ ਹੈ,
ਕੱਲਾ ਬਹਿ ਕੇ ਰੋਵਾਂ, ਏਨੀ ਇੱਛਾ ਹੈ।

ਪੀੜਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਬਾਰਿਸ਼ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਆਵੇ,
ਹੰਝੂ ਬਣ ਮੈਂ ਚੋਵਾਂ, ਏਨੀ ਇੱਛਾ ਹੈ।

ਜੰਗਲ ਬੂਟੀ ਮੇਰੇ ਸੀਨੇ ਉੱਗ ਜਾਵੇ
ਭਾਰ ਜੜ੍ਹਾਂ ਦਾ ਢੋਵਾਂ, ਏਨੀ ਇੱਛਾ ਹੈ।

ਤਿੜਕੇ ਤਿੜਕੇ ਖਾਬ ਪਏ ਨੇ ਹਰ ਪਾਸੇ
ਸੂਲੀ ਵਿੱਚ ਪਿਰੋਵਾਂ, ਏਨੀ ਇੱਛਾ ਹੈ,

ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਨਿੱਤ ਹਵਾ ਵਿਰਲਾਪ ਕਰੇ,
ਉਸ ਦੇ ਗਲ ਲੱਗ ਰੋਵਾਂ, ਏਨੀ ਇੱਛਾ ਹੈ,

ਸੂਰਜ ਦੀ 'ਲਾਲੀ' ਤੇ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਤੋਂ,
ਅਪਣਾ ਆਪ ਲੁਕੋਵਾਂ, ਏਨੀ ਇੱਛਾ ਹੈ,

•

ਤੇਰੀ ਮੇਰੀ ਪੀੜ ਬਰਾਬਰ, ਸੋਚ ਰਿਹਾਂ,
ਨਾ ਇਹ ਧਰਤੀ ਨਾ ਹੀ ਅੰਬਰ, ਸੋਚ ਰਿਹਾਂ!

ਪੀੜ ਪਰਾਹੁਣੀ ਕਦ ਤਕ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰਹੇ,
ਖੁਦ ਹੀ ਜਦ ਮੈਂ ਖੁਦ ਤੋਂ ਨਾਬਰ, ਸੋਚ ਰਿਹਾਂ!

ਧਰਮਾਂ ਵਾਲੇ ਪੱਲੜੇ ਵਿਚ ਮੈਂ ਉਣਾ ਹਾਂ,
ਭੇਜੇ ਕਿਹੜਾ ਪੀਰ ਪੈਰੰਬਰ, ਸੋਚ ਰਿਹਾਂ!

ਚੀਖ ਨੂੰ ਬੰਨੇ ਬਹਿਰ 'ਚ, ਕੋਈ ਲੱਭਾ ਜੀ?
ਦਿਸਦਾ ਨਾ ਕੋਈ ਐਸਾ ਰਹਿਬਰ, ਸੋਚ ਰਿਹਾਂ!

ਵਿੱਚ ਵਿਖਾਵੇ ਲੋਕ ਬੜੇ ਖੁਸ਼ 'ਲਾਲੀ' ਨੇ,
ਆਪੇ ਰਚਦੇ ਰੋਜ਼ ਅਡੰਬਰ, ਸੋਚ ਰਿਹਾਂ!

•

ਸਿਤਾਰੇ ਤੀਕ ਵੀ ਉਹ ਨਾਪ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਹੀ,
ਮੇਰੀ ਪਰ ਪੀੜ ਨਾਪਣ ਦਾ ਹੁਨਰ ਆਇਆ ਨਹੀਂ ਉਸਨੂੰ

ਬੜਾ ਕੁਝ ਤਿੜਕਿਆ ਅੰਦਰ ਮੇਰੇ ਅੱਜ ਰੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ,
ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਨਾਪ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਅਜਮਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ

ਇਹ ਕੈਸੇ ਦਿਨ ਆਏ, ਨੀ ਮਾਏ
ਇਹ ਕੈਸੇ ਦਿਨ ਆਏ,
ਸੂਰਜ ਬੁਝਿਆ ਬੁਝਿਆ ਲਗਦਾ
ਲੱਗਣ ਫੁਲ ਕੁਮਲਾਏ
ਲਾਲੀ---
ਅਦਬ ਸਹਿਤ

ਸਿਤਾਰੇ ਤੀਕ ਵੀ ਉਹ ਨਾਪ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਹੀ,
ਮੇਰੀ ਪਰ ਪੀੜ ਨਾਪਣ ਦਾ ਹੁਨਰ ਆਇਆ ਨਹੀਂ ਉਸਨੂੰ।

.....

ਬੜਾ ਕੁਝ ਤਿੜਕਿਆ ਅੰਦਰ ਮੇਰੇ ਅੱਜ ਰੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ,
ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਨਾਪ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਅਜਮਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ।

.....

ਇਹ ਕੈਸੇ ਦਿਨ ਆਏ ਨੀ ਮਾਏ, ਇਹ ਕੈਸੇ ਦਿਨ ਆਏ,
ਸੂਰਜ ਬੁਝਿਆ ਬੁਝਿਆ ਲਗਦਾ, ਲੱਗਣ ਫਲ ਕੁਮਲਾਏ।

ਅਦੀਬ ਦੇਸਤੋ ,

ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਸ਼ੁਕਰਾਨੇ ,ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਂ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ !
ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ,ਪ੍ਰਤਿਕਰਮ ,ਪਿਆਰ ਤੇ ਦੁਆਵਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਰਹੇਗੀ !
ਤੁਸੀਂ ਫੇਸਬੁੱਕ , ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ , ਵਟਸਐਪ ਜਾਂ ਈ ਮੇਲ ਤੇ ਰਾਬਤਾ ਕਰ
ਸਕਦੇ ਹੋ

facebook.com/lallybatala

instagram.com/raj_lally_batala

ਅਦਬ ਸਹਿਤ

ਰਾਜ ਲਾਲੀ ਬਟਾਲਾ

